

Literatūra

RAŠTIJA
MENAS
MOKSLAS

NR. 230

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

X METAI

PETRAS DULAKIS

NAUJOJI V. KRĖVĖS KNYGA

Šiais metais pasirodė naujas leidinys, pavadintas RYTŲ PASAKOS. Vardas viliojantis, patrauklus, kiek mes atsimename slaptinguosius Rytus (Indija, Persija, Arabų pasaulis), jų legendas ir lakios, turtingos fantazijos sukurtas imantrios pasakas. Bet čia visai kitos rūšies dalykai. Tai nėra pasakos tiesiogine prasme, kaip mes suprastume, o tikriau pasakojimai ar padavimai — mitologiški gabalai. Jie sukurti pagal įvairius mitus: Indų — PRATJEKA-BUDDHA, Persų — PRIEŠINGOS JĖGOS ir Islamo (mahometonų) — AZERSTANO ŠALIS, MOTERIS. Truputį nuošaliai stovi INDAS, KURIAME KARALIUS LAIKO GERIAUSIĄ SAVO VYNĄ.

Išvis penki gabalai. Jei išjungsimė aną apie karaliaus vyną, arba apie žmogų, kurio pavaiždas baisiausias, stačiai šlykštus, o siela ar dvasia tobuliausia, tai likusieji keturi beveik panašūs. Čia visur veikia dievai ir žmogus ar žmonės. Visur rodoma ta pati kosminė pasaulio santvarka. Čia jau filosofija — pagrindiniai žmogaus lemties ir buities klausimai.

Žmogus gražiausias dievų kūrinys ir tobuliausia būtybė žemėj. Jam daug duota ir viskas leidžiama, bet nesusivaldo dėl savo neapbrėžtų troškimų ir veržlumo: "Kiekvienas nori, kad jis būtų ne tas, kas jis yra, bet tas, kuo būti galėdamas nebuvo (24)".

Nuolat kankina žmogų klaikieji buities klausimai: "Aš noriu pažinti niurias būties paslaptis... Aš noriu sužinoti, kam žmonės ir visa, kas yra pasauly, randasi, gema, kenčia, vargsta ir miršta pagaliau... Aš noriu suprasti, kodėl žmogaus širdyje gyvena teisybė, kuriai nelemta išivyrauti jo darbuose (57)".

Labiausiai nerimsta žmogus, kad jis turės mirti, kad viskas jam pasibaigs: "Nėra ramumo žmogui, kuris turi mirti, nors jisai būtų žemei tas, kas yra dangui Indra. Nėra laimės žmogui, kadangi jis miršta anksčiau, negu siela gali priprasti prie mirties, kad jis turi mirti. O priprasti jis negalėtų, net jeigu išstisus amžius gyventų. Kaip žmogus gali priprasti prie mirties, kad ateis laikai, kuomet jo nebebus, kad praslinks amžių amžiai, ir jis nebesugrįš, nebesidžiaugs gyvenimu (53)".

Dėl to savo tragizmo, dėl tokios klaikios buities žmogus tampa maištininkas, sukyla prieš tuos pat dievus, kurie leido jį į pasaulį. O nerimui palaikyti žmoguje ir maištinui kilti padeda piktieji dievai. Tuo tarpu, kai ten aukštybėse nerūpestingai džiaugiasi savo laime ir tobulumu gerieji dievai, žemėje visur veikia kaip kerštininkai piktieji dievai. Jie apnyksta žmogų ir kursto jo dvasią pasukti nedorybių keliais. Vienur toks tamsybių valdovas Mririja, kuris yra Maras, kitur Anro-manju, šėitanas. Nors šitie dievai visas nedorybes sėja žemėje, bet jie yra neliečiami, nebaudžiami. Vien tik žmogus nukentė, eidamas prieš tikrųjų dievų valią. Tik jį ištinka visokios nelaimės ir vargai. Tik jis, daug praradęs iš to, ką buvo gavęs, ir toliau liekasi vargti ir kentėti.

Kiek Krėvė savo "Šiaudinės pastogės" vaizdeliuose yra ramus epikas, sakytum realistas, tiek šiose pasakose audringas romantikas, iš to baironiško laikotarpio. Čia vėl tarytum atgyja šarūnas, Skirgaila, Žvaigždikis. Labai panašūs į juos maharadžia Savalkija, samanas Atipranaprijas ir

Maliorkos gražuolė tautiniais drabužiais

Ahura-mazda pasaulio žmonės. Visi jie maištininkai ir nenuoramos: "Norime savo žygiams išmatuoti šias jūrų beribes... Norime pasidžiaugti erdve... Pasiilgome tų kraštų, tų lygumų, kalnų ir slėnių, girių ir pievų, kurias paslėpei anoje šių jūrų pusėje. Panorėjome surasti ten mums dar nežinomą *audringą* (mano pabraukta) laimę, kurią nujaučia mūsų širdis... Sunku mums, tvanku ir nuobodu šiam ramybės slėnyje, kur viena gyvenimo diena panaši kitai (178)".

Stiliaus atžvilgiu Krėvė ir čia pasilieka ištikimas. Gausu dzūkizmų ir pamėgtų pasikartojimų.

Pabaigoj duoti paaiškinimai, sakytum žodynėlis. Tai gerai, labai pravartu. Bet tas žodynėlis apima tik Indų pasaulio pasakas. Kodėl nepaaiškinti kitų pasakų retesni žodžiai? O jų apšėiai. Pavyzdžiui: Ahura-mazda, džiaūras, urusas, Navruz Beiranas, amšari, džiurdžinas, Azerstanas, pagaliau ir Pratekabuddha.

V. Krėvė, RYTŲ PASAKOS. 220 psl. Viršelio aplankas Romo Viesulo. Išleido Terra. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, 1954 m.

KAZYS BINKIS

STOVIU TARP MEDŽIŲ

STOVIU tarp medžių. Pilkoj prieblandoje
Kuopelėmis sniegas vingiuodamas krinta.
Pušis plačiašakė baltai padabinta
Nutilo ir viena ramiai sau dūmoja:
Ir mąsto berželiai būrelin sustoje,
Ir tyli upaitė ledais surakinta...
O sniegas baltasis vis krinta, vis krinta...

Ir krinta svajonės ir tylios, ir baltos,
Kaip sniegas lengvutės, kaip gėlės nekaltos.
Jos sukas iš lėto, iš lėto lekioja
Ir širdį ramina, ir dvasią liūliuoja.
Tos mielos svajonės kaip gėlės nekaltos,
Tas sniegas taip tylus, taip šypsomai baltas —
Tas viskas sutelpa taip jaukiai sieloje.

A. S. PUSKINAS

Vertė Stepas Vazbys

BORISAS GODUNOVAS

(Tęsinys)

Grigorijus.

O kaip linksmai praleidei tu jaunystę!
Tu po Kazanės bokštais koveis mūšiuose,
Tu gyneisi prie šuiskio nuo lietuvių,
Tu prabanga žavėjais Jono rūmuose.
Laimingas tu. Gi ašai nuo vaikystės
Broliukas vargšas celėse basčiausi.
Kodėl ir man nepasidžiaugti mūšiais,
Kodėl už caro stalo nepuotauti?!
Juk spėčiau aš, kaip tu, žiloj senatvėje
Pabėgti nuo pasaulio triukšmo kartą
Ir, Dievui apžadais save surišęs,
Ramioj vienuolio celėj pasislėpti.

Pimenas.

O nerūgok, kad nuodėmių pasaulį
Anksti apleidai; kad Dievulis siuntė
Pagundų maža. Ak, manim tikėki:
Iš tolo mus vilioja didžios ištaigos,
Garbė ir moterų klastinga meilė.
Netruko man gyvenimo smagumų.
Bet tik tada patyriau tikrą laimę,
Kai Dievas atvedė čion vienuolynan.
Tu pagalvok apie carus didžiuosius:
Už juos aukštesnis kas? Vien Dievas. Kas
Prieš juos išdrįstų? Niekas. Bet dažnai
Persunkios būdavę karūnos jiems,
Ir į vienuolio keisdavę koptūrą.
Nusiramino netgi ieškojo
Vienuolio darbus sekdams caras Jonas.
Pilni puikuolių pataikūnų rūmai
Pavirsdavę tada lyg vienuolynu,
Ir iš po abitų ir ašutinių
Kukliais vienuoliais žvalgėsi, padaužos,
O perdėtiniu buvo pats Žiaurusis.
Atsimenu gerai — čia celėj šitoj,
(Kur būta irgi kankinio Kirilo,
Teisingo vyro), Dievas man padėjo
Galop suprasti didį niekingumą
šios žemės rūpesčių. Mačiau pailsusį
čia carą nuo pikty minčių, žudynių.
Sėdėjo jis tarp mūsų susimastęs,
O mes prieš jį stati sustingę.
Ir šitaip tyliai jis į mus kalbėjo:
"Išmuš laukta, brangieji, valanda
Ateiti čion man trokščiančiam išganymo.
Tu Sergijau, Nikodemai, Kirilai,
Visi jūs teikitės priimtą apžadus:
Atvyksiu aš, prakeiktas nusikaltėlis,
Ir čia priimsiu schimą nuoširdžiausią,
Prie tavo kojų, šventas tėve, puolęs."
Taip tarė caras, Rusijos valdovas,
Ir buvo žodžiai iš jo lūpų saldūs —
Ir verkė jis, o su malda mes irgi:
Tesiuncia Dievas meilę, taiką jojo
Besikankinančiai, neramiai sielai.
O Teodoras jo sūnus? Ant sosto
Viliojo jį gyvenimas ramusis
Vienuolio tylinčio. Rūmus jis caro
Cele maldyklos pavertė ilgainiui:
Valdovo rūpesčių sunkių slogutis
Ten drumst šventos jo sielos negalėjo.
Šį vyrą dievobaimingą Aukščiausias
Pamilo tiek, kad Rusija jam valdant
Ilgai nepažeistoj puikybėj tarpti
Galėjo. Carui mirštant štai stebuklas
Įvyko: Jam tik matomas prie lovos
Priėjo spindinčioj šviesoje vyras.
Su juo kalbėtis ėmė Teodoras,
Vadino jį didžiuoju patriarchu.
Ir baimė buvusius tenai apniko
Akivaizdoje dangiško stebuklo,
Nes patriarcho šventojo prieš carą
Ten apsidairius celėje nebuvo.
Apleidus kūną sielai, caro menėj

(Tęsa 2-am psl.)

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kvepėjimas pasklido nuostabiausias,
O veidas jo prašvito, tarsi saulė.
Jau nematyt daugiau mums tokio caro!
O negirdėta ir baisi nelaimė!
Užrūstinom mes Dievą, nusidėjom:
Sau valdovų įkėlėme į sostą
Žudiką.

Grigorijus.

Jau seniai, teisingas tėve,
Norėjos man paklausti apie mirtį
Caraičio: juk, girdėti, tuo laiku
Tu Ugliče buvai.

Pimenas.

Vaje, menu!

Matyt man lėmė Dievas baisy darbą,
Tą kruvinąją nuodėmę. Aš siustas
Buvau į Ugličą apaštalaui.
Pasiekiau naktį jį. O švintant rytą
Per pamaldas, girdžiu, varpai suskamba,
Po jų pavojaus ženklas. Kilo triukšmas,
Šauksmai. Visi nubėgo pas carienę.
Aš įkandin. O ten jau visas miestas.
Žiūriu: Dimitrijus papiautas guli:
Be sąmonės ant jo carienė kniumba,
Čia pat žindynė sielvarte vaitoja,
O žmonės tempia jau visai iniršę
Bedievy auklę, išdavikę niekšiška.
Staiga tarp jų žiaurus, išbalas, piktas
Judošius Bitiagovskis atsirado.
"Žudikas jis, tai jis!" — kiekvienas rėkia.
Ir sumalė bematant jį. O paskui
Minia — trijų jo bendrų gaudyt leidos:
Tuos pasislėpusius tuojau atvarė
Prie dar nespėjusio ataušt caraičio.
Stebuklas koks! Lavonas sudrebėjo.
Minia itūžus šaukė — "Atgailaukit!"
Ir kirvio baimės apimti žudikai
Boriso vardą tarė atgailaudami.

Grigorijus.

O kiek Dimitrijus metelių buvo?
Pimenas.
Septynių, rodosi: dabar būl' buvę —
Prieš metų dešimtį įvykus... Ne...
Daugiau... prieš dvyliką... Tau būtų
vienmečiui.
Carautų jis... Kitą Aukščiausias lėmė.
Šiuo įvykiu graudžių man tenka baigti
šį metraštį; paskui aš abejingas
Mažai domėjau kas aplinkui darės.
Tu, brole, pažinęs raštą išprusai,
Tau darbą perduodu. Ir valandom
Laisvom nuo pareigų skirtu Aukščiausiam
Aprašinėk gudraut neužsimanęs,
Ko liudininku teks gyvenant būti:
Karus ir taiką, ir valdovų rėdą,
Šventuolių, Dievo išrinktų, stebuklus,
Ir ženklus dangiškų, pranašystės...
O man jau laikas, laikas pasilsėti,
Lempelę užslopinti... Aurre, jau maldai
Ankstyvai skambina... Savus tarnus
Te Dievas laimina. Paduok man kriuki.
(išeina).

Grigorijus.

Kas nedreba, Borisai, prieš tave!
Kas gali drist priminti tau, Borisai,
Likimą nelaimingojo caraičio, —
Tuo tarpu atsiskyrėlis čia celėj
Jau rašo prieš tave baisiausią skundą:
Ir neišvengti tau žmonijos teismo,
Kaip neišvengti Visagalio Teismo.

Patriarcho rūmai.

Patriarchas; Čudovo vienuolyno perdėtinis.

Patriarchas.

Ir jis pabėgo, tėve perdėtinai?..

Perdėtinis.

Pabėgo, šventasis tėve valdove. Bus jau tre-
čia diena.

Patriarchas.

Pramuštalvis, prakeiktas! O kokios jis kil-
mės?..

Perdėtinis.

Kilimo Otrepejas, Galičo bajorų vaikas.
Jaunas būdamas, įstojo kur tai vienuoly-
nan, gyveno Suzdalyje, Jefimovo vienuoly-
ne, pasitraukė iš ten, vaikiojosi įvairiuose
vienuolynuose, pagaliau prisiplakė prie
mūsų Čudovo brolijos: O aš matydamas jį
jauną ir neprotingą atidaviau globon tėvo

Pimeno, senuko ramaus ir nužemintos šir-
dies; ir pasidarė jis labai raštingas, skaitė
mūsų metraščius, kūrė šventas giesmes:
bet, matyt, mokslus ėjo ne iš Pono Dievo...

Patriarchas.

Vargas su tais mokovais! Dar ką sugalvo-
jo: būsiu caru Maskvoje! Fe, velnio inde!
Bet nėra ko pranešinėti apie tai carui: kam
rūstinti tėva-valdovą?.. Pakaks, pranešti
djakui Smirnovui arba djakui Jefimjevui:
še tau herezija! Būsiu caru Maskvoje. Pa-
gauti, pagauti prieš pataikūną ir ištremti
į Solovkus amžinai atgailai. Juk tai here-
zija, tėve perdėtinai?

Perdėtinis.

Herezija, šventasis valdove, tikra herezija!

Caro rūmai

Du stalininkai.

Pirmasis.

Kur viespats?..

Antrasis.

Miegamajam užsidaręs

Su kažkokiu kerėtoju jisai.

Pirmasis.

Tokia tai pramoga jo mėgiamiausia:
Vien pranašai, kerėtojai ir raganos.
Vis buri, tarsi nuotaka jaunoji.
Ko trokšta jis atspėt, žinot norėčiau.
Antrasis.

Štai jis ateina. Proga. Gal paklausti?..

Pirmasis.

Niūrus!

(abu išeina.)

Caras.

(šeina)

Pasiekiau aš valdžios aukščiausios;
Sėstus metus ramybėje carauju.
Bet sieloj laimės nerandu. Taip lygiai
Jaunysteje isimylėję trokštam
Mes smaguravimų, bet vos nutildę
Po trumpo džiaugsmo meilės saldų alkį
Atsargę nuobodžiaut ir dūsaut imam.
Man veltui burtininkai pranašauja
Laimingo valdymo dar daug metų —
Apkarto man gyvenimas ir sostas:
Jau nujaučiu dangaus perkūną, vargą.
Nėra man laimės. Tautą aš norėjau
Gerove ir puikybe apraminti
Ir meilę jos pelnyti dosnumu —
Troškimą tuščią teko atidėti:
Neapkenčia minia valdovo gyvo
Ir tik numirusius mylėti moka —
Ir jei valiausiai ar itūžimas
Minios mus jaudina, bepročiai mes!
Kai Dievas nubaudė badu mūs šalį,
Ir žmonės mirė kančiose vaitodami,
Atidariau aruodus jiems, aš aukso
Kiek išžarsčiau, parūpinau jiems darbo —
Man jie už tai keiksmiais atsidėjojo.
Ar kai gaisrai prarijo jų namus,
Aš pastaciau padegėliams naujuosius:
O jie už tai prikaišiojo man gaisrą!
Minios toks teismas: ir ieškos jos meilės!
Aš šeimoje tikėjau rast paguodos,
Vedybom dukrą padaryt laimingą —
Mirtis, kaip vėsus, jauniki bloskė...
O slykštūs piktdžiūgiai mane vadino
Kaltininku našlavimo dukrelės.
Mane, mane, nelaimingiausią tėvą!..
Kas benumirs, aš jo žudikas slaptas:
Pagreitinęs aš mirtį Teodoro,
Nunuodijęs aš seserį carienę,
Vienuolę tauriąją... tik aš, ne kitas!
Vaje, jaučiu: šiam liūdesių pasauly
Negali niekas nuraminti mus;
Oi, niekas, ne... vien sąžinė ramiausia.
Tikiu, nesužalota nugalės
Ji juodą šmeižtą ir dantim griežimą...
Bet jei joje dėmelė atsirastų,
Vienintelė dėmelė iš netyčių,
Tada o, varge! Kaip po maro, siela
Nualinta, nuodai pripildo širdį
Ir kala plaktuku ausyse priekaištas,
Ir sukasi galva, ir pyksta širdį.
Ir kruvini vaikeliai akyse,
Ir bėgti norisi, bet kur?.. baisy!
O kaip gailus, kam purvina jo sąžinė!

Smuklė Lietuvos pasienyje.

Valkataujantieji vienuoliai Misailas ir Varlaamas;
Grigorijus Otrepejas — pasauliečio rūbais; šeimi-
ninkė.

Šeimininkė.

Ir kuo man jus pavaisinti, garbūs seneliai?
Varlaamas.

Ką Dievas duos, šeimininkėle. Gal turi vyo-
no?

Šeimininkė.

Kaip neturėsi, mano tėveliai. Tuojau atne-
šiu. (išeina).

Misailas.

Ko tu nosį pakabinai, drauguži? Štai ir Lie-
tuvos siena, kurią tu taip geidei pasiekti.

Grigorijus.

Kol nepasieksiu pačios Lietuvos, nebūsiu
ramus.

Varlaamas.

Ko tu isižiūrėjai į tą Lietuvą? Štai mudu,
tėvas Misailas ir aš nusidėjėlis, kai paspru-
kome iš vienuolyno, nieko negalvojome.
Lietuva ar Rusija mums, kaip švilpinė ar
kanklės: jokio mums skirtumo, kad tik bū-
tų vyno... Štai ir jis!

Misailas.

Vykusiai pasakyta, tėve Varlaamai.

Šeimininkė.

Va, jums, mano tėvai. Gerkite sveikaton.

Varlaamas.

Dėkui, geroji, telaimina tave Dievas,
(Vienuoliai geria. Varlaamas traukia
dainą: "Kaip tai buvo ten mieste Ka-
zanėj...").

Varlaamas.

(Grigorijui).

O ko tu netrauki nei dainos, nei vyno?

Grigorijus.

Nenoriu.

Misailas.

Laisvajam laisvė...

Varlaamas.

O girtajam rojus, tėve Misailai. Išgerkime
stikliuką už šeimininkės sveikatą. Bet, tė-
ve Misailai, kai aš geriu, tai nemėgstu blaiv-
viųjų: vienas dalykas girtuokliavimas, o
kitas maivymasis; nori gyventi, kaip mes,
labai prašome; nenori, eik šalin, traukis:
juokdariusi popas — ne draugas.

Grigorijus.

Ger ir kąsk, bet ir liežuvį prikąsk, tėve
Varlaamai... Matai, moku ir aš kartais
sklandžiai pasakyti.

Varlaamas.

Ir kodėl turėčiau jį prikąsti?

Misailas.

Palik jį ramybėje, tėve Varlaamai.

Varlaamas.

Iš kur čia atsirado pasninkautojas? Pats
įsipiršo į draugus, nežinia kas, nežinia iš
kur — ir ima riesti nosį; ko gero, kumelę
uostei...*)

(geria ir dainuoja: "Istojo brolis jau-
nas vienuolynan").

Grigorijus.

(šeimininkei)

O kur šis kelias eina?

Šeimininkė.

Į Lietuvą, mano maitintojau, link Lujevo
kalnų.

Grigorijus.

O kaip toli iki Lujevo kalnų?

Šeimininkė.

Netoli, iki vakaro būtų galima pasiekti, jei
ne tos caro užtvaros ir sargybinių.

Grigorijus.

Kaip užtvaros? Ką tai reiškia?!

Šeimininkė.

Kažkas pabėgo iš Maskvos, liepta kiekvie-
ną stabdyti ir patikrinti.

Grigorijus.

Štai tau, bobute, Jurginės!

Varlaamas.

Ei, drauguži! Tu jau prie šeimininkės pri-
sigretinai. Matyt, tau rūpi ne degtinė, bet
ši uogelė. Sunanu, brolau, sumanu. Kiek-
vienas laikosi savo papročio, o mudu su
tėvu Misailu tik vieną rūpestelį turime:
gert iki dugno, apversti ir į dugną pabarš-
kinti.

Misailas.

Vykusiai pasakyta, tėve Varlaamai...

*) Kumelė — lenta, ant kurios plakdavo botagu
nusikaltėlius.

(Tasa 3-čiam psl.)

PAVASARIO ĮVAIRENYBĖS

Naujosios Anglijos paupiais, paežeriais, lankomis, kalnų atslaitėmis ir jų daubose jau žygiuoja gražusis linksmutis pavasaris. Anot K. Donelaičio, jau — "putodams sniegas visur į nieką pavirto."

Iš aukštumų, nuo kalnų, iš uolynų teka šniokšdami galvatrukčiais upeliukai, savo vandenį nešdami į ežerus ir didžišias upes.

"... Veil kai žemė jau savo nuogą nugarą rėdo, Ir kaip kožnas daiktas atgydamas pradeda džiaigtis..." taip sakė K. Donelaitis savo "Pavasario linksmybėse".

Įsauly, užuovėjoje kukliai jau pasirodė pirmieji pavasario melsvi žiedeliai. Greitai gražusis Naujosios Anglijos pavasaris pasipuoš nuostabiais žiedais. Čia jų gausu! Žydi įvairūs medžiai, krūmokšliai; žydi daugybė gėlių. Kai kovo mėnesį čia pasirodo pirmieji žiedai, tai jie, pasikeisdami vieni kitus, žydi iki vėlybo rudens pirmųjų šalnų. Toks čia turtingas Amerikos kempelis įvairia žydinčia augmenija!

Kristijonas Donelaitis (1714.1.14 — 1780. 11.18), besidžiaugdamas Lietuvos pavasario linksmybėmis šiaip yra pasakęs:

"... Krūmus ir girias visokio ošimo dainos, O laukus visur bei pievas skambino garsai. Gegužės ir strazdai, sumišai, lakstydami, žaidė Ir Sutvertoji, linksmi rykaudami, gyrė. Kregždės su lengvais sparnais aukštai pasikėlė Irgi besišaudydamos, nei kulkos, šaudė per orus, O paskui valgius prastus be priprovų valgė Ir pasivalgiusios pliuškėjo pasaką savo." "Ale kokie dyvai, nei vienas iš didelio pulko Verkdamas ar dūšaudamas mus lankyt nesugrįžo; Ne, ne verkt, bet linksmitis visi susirinko: Nes darbai žiemos visur jau buvo sugaišę, Irgi pavasaris ant visų laukų pasirodė..."

Deja, tų paukščių čiulbūnelių čia, Naujoje Anglijoje, maža. Nesilanko čia gandrai "gaspadoriškai ant kraiko tarškindamas snapą". Negirdėti kukuojant išdykėlės gegutės. Nematyti linksmutės lakštutės. Krūmuose nesuokia lakštingalas ir kiti giesmininkai, kokių Lietuvoj gausu. Čia miškuose, paupiais ar padangėje, tylu. Pievoje tave nelydi "gyvas, gyvas" sveikindama pempė. Tik ankstybą pavasarį ir vėlybą rudenį paukščių gausiau ir daugiau pasirodo. Tai pakeleivingi paukščiai pavasarį skrendantieji į šiaurę, o rudeniop iš ten grįžtantieji. Gausu laukinių ančių. Jų kai kuriuose ežeruose tūkstančiai. Ir taip susipratę su žmonėmis, kad jos iš rankų nesibaitydamos ima lesalą.

Tai ne Lietuvos čiulbant, uibantis, suokiantis šnekutis pavasaris! Tai ne K. Donelaičio apdainuotas pavasaris:

"... Daug gyvų daiktų po medžiais slapstos, O kiek ant laukų linksmi plesdedami laksto Ar pas žmones ant kiemų čypsėdami burzda..."

Ne, čia tyliau tiek miškuose, tiek kiemuose, tiek laukuose. Kai įslenki į žmogaus rūpestingą ranka nepaliestą mišką — žiedų gausybė, o tylu, net pasidaro nyku ir ilgu, kai negirdi linksmųjų pavasario giesmininkų. Vieton jų, žeme šliaužia visokie šliūžai, rėplioja vėžliai ir kitos visokios šlykštybės kas:

"... Vislab, kas rudens biaurybej numirė verkdams, Vislab, kas ežere gyvendams perziemavojo Ar po savo keru per žiemą buvo miegojęs, Vislab tuo pulkais išlindo vasarą sveikint..."

tariant K. Donelaičio žodžiais.

Kristijonas Donelaitis savo "Pavasario linksmybėse" ragino ir džiaigtis:

"... Tverk prie ragu, kišk į kulboką tinginį žalį, Bausk jį, kad klausyt nenorės ir tav pasipriešins. Tur klausyt, juk tam jisai tavo pašarą kramtė Ir ištroškęs iš tavo prūdo vandenį gerė..." "Ant, žiūrėk tiktai! veršiukai jau šokinėja, O erylčiai su paršiukais žįsdami spardos, Vištos ant laktų jau daug iškarkino kiaušų; Tik palūkėk, margi vištyčiai tuo pasirodys: Nes slekutė su baltžande jau pasiūpsin, Ogi žąsyčiai iš kiaušinių veržiasi laukan..."

Taip sodriai pavaizduotas Lietuvos pavasario vaizdas! Čia, JAV jis toks praeity. Jaučiais jau seniai niekas neiria. Jų net

ganyklose neaptiksi. Naminių paukščių ne kiekvienoje žemės ūkio sodyboje pamatysi. Vieton riaumojančių jaučių, vieton čiauškančių ir erzelių keliančių naminių paukščių, čia išgirsi čiarškančius traktorius, užiančias kitas mašinas.

Nesidairykite čia seklyčioje audančių moterų, nors vien tik savo pramogai ir malonumui audančių audinius. Tokių dar nepriklausomoje Lietuvoje buvo galima rasti. Tokių čia, JAV gal visai nebūta. Nesidairykite kiemuose akį gėlynėliuose nuverti ar daržą aptikti. Jų čia nėra. Pramonė visa nustelbė.

Gal prieš porą šimtų metų, K. Donelaičio vaizdžiai aprašyti Lietuvos moterų pavasario darbai ir rūpesčiai, čia istorijai palikti:

"... Moters, jūs nenaudėlės, tai jums parašyta. Bet jūs, prietelkos, jūs, viežlybos gospadinės, Jūs neprivalot dėl tokių kalbų nusigėdėt; Tos tesigėdi tikt, kurios tingėt nesigėdi. Jums garbė, kad vindas jūsų, sukriai besisukdamas, Pakulų bei linų kuodelį nupeša greitai. Jums garbė, kad staklės prieš pavasarį trinka, Ir šaudyklė su šeiva šokinėdama tarška. Jums garbė, kad audeklėliai jūsų nuausti Ant margų laukų, kaip sniegas pavasario, blizga. "... Jus daržovę sėt į daržą ragina bėgti. Rods, tiesa, visaip reik pilvui reikalą provyt. Jau negana, kad tikt iš viršaus jį dabinėjam, Bet ir iš vidaus jis nor kasdien pasilinksmit. Todėl jums pilvai nuogi didiai pasiklonios, Kad jūsų mylista juos vėl apdengt nepatingot Ir trinityčius naujus, buksvas bei marškinius audėt. Bet daugių daugiausia jie garbins jūsų malonę, Kad jie, su nauju rėdu česnyj susisidė Lašinius ir dešras su jūsų viralu valgys..."

Tokių, anais baudžiavos laikais, mums K. Donelaitis pavaizduoja Lietuvos kaimą. Kaimą sumanų, kaimą darbštų, kaimą galvojančių — dumčių ir darbą mylinčių.

Nūnai, Lietuvos, pavergtos Lietuvos kaimė jau netrinksi staklės, netarška šokinėdama šaudyklė su šeiva — audiniai neaudžiami. Ir ne todėl tos "nenaudėlės" moterėlės neaudžia, kad nenorėtų ar tingėtų! Ne! Komunistų valdomoje Lietuvoje staklės dabar laikyti uždraustos, o linai ir vilnos laikoma valstybės nuosavybe. Gaminio to gaminio gali gauti iš valdžios stribių saugojamų sandėlių. Jų gi neduoda, nes visa tai pirmoje eilėje eina karo reikalams, rusų imperializmo užmasčioms. Todėl, nudienėj Lietuvoj žmonių pilvai nuogi ir alkani. Česnyj jie susirinkę tik prisiminimus valgo lašinius su dešromis.

"... Ak! Kad visos moters taip kytriai padarytu, Mislyk tikt, ar būtų tiek nuogų nabagėlių?..."

Ne, nebūtų galima atsakyti K. Donelaičiui, jei Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma nuo tų smirdų komunistų. O dabar:

"...Kad su buksvoms lopytoms vyrs vos užsidengia, O vaikai ant ulyčių nuogi bėginėja..."

Deja, maskolius, kaip anas šuo ant šieno gulėdamas, nei pats ėda, nei kitiems duoda.

Smagu net ir dabar skaityti K. Donelaičio gal prieš porą šimtų metų rašytus raštus. Dabar iš didelių tolumų iš anų senų laikų jie sukelia įvairias mintis ir sužadina daugybę visokių prisiminimų.

O pavasario linksmybės pasilieka amžiams pavasario linksmybėmis pro uolas su besiveržiančia atgijusia gyvybe, kaip nūnai pavergtoje, bet kovingoj Lietuvoj su besiveržiančiais jos žmonėmis į laisvę ir kovojančiais partizanais dėl Lietuvos laisvės ir jos nepriklausomybės. — J. Vlks.

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA

siūlo pirkti šias knygas:

VINCAS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS, 188 psl. \$2.00
J. ŠVAISTO PETRAS ŠIRVOKAS, 230 psl. \$2.75
DAN KURAIČIO ATSIMINIMAI, 208 psl. 2.00
1950 m. Lit. Dr. METRAŠTIS, 304 psl. \$2.00

Platintojams duodame nuolaidas

Pinigus prašome siųsti čekiu arba Money Orderiu tokiu adresu:

Lithuanian Literary Society of Chicago
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Rengiamės spausdinti kitus kūrinius.

BORISAS GODUNOVAS

(Taša iš 3-čio psl.)

Grigorijus.

Bet kas jiems parūpo? Kas toksai pabėgo iš Maskvos?

Šeimninke.

O Dievas jį žino, latras koks ar plėšikas — gana to, kad čia nėra ir padoriems žmonėms praėjimo — o, manai, išeis kas iš to? Nieko, nepagaus, nė pliko velnio; tarytum į Lietuvą kito kelio, be vieškelio, nėra. O ar šitas ne geras — suk į kairę, eik miško takeliu iki koplytėlės, žinai, prie Čekano upeliūkščio, gi iš ten mauk per balą į Clopiną, paskui į Zacharjevą, po to jau kiekvienas vaikas nuves prie Lujevo kanjų. O iš šitų sargybinių tik tiek naudos, kad skriaudžia praeivius ir plėšia mus, vargšus. (girdisi triukšmas). Kas ten? A, tie patys, prakeiktieji, sargyboje.

Grigorijus.

Klausyk, šeimninke, ar neturi kartais kokio kito kampo?

Šeimninke.

Neturiu, mielas, neturiu. Būčiau laiminga pati pasislėpusi. Tiek garbės, kad sargybinių pareigose, o tik duok jiems ir vyno, ir duonos, ir dar nežinia ko — kad nustipėtų nelabieji, kad jie...!

(įeina sargybiniai)

Sargybinis.

Labas, šeimninke.

Šeimninke.

Sveiki atvykę, brangūs svečiai, maloniai prašome.

Vienas sargybinis.

(kitam).

Še, še, čia girtuokliavimas pačiam įkarštyje: gausime ir mes kuo pasivaishinti. (Vie nuoliams). O kas jūs per žmonės?

Varlaamas.

Mes Dievo seneliai, vienuoliai kukliausieji, vaikštome per kaimus ir renkame iš krikščionių išmaldų vienuolynui.

Sargybinis.

(Grigorijui).

O tu kas būsi?

Misailas.

Jis mūsų draugas...

Grigorijus.

Šiaip pilietis iš priemiesčio; palydėjau senelius iki sienos ir grįžtu sau sveikas. Tai tu jau kitaip apsisprendei?..

Grigorijus.

(patylomis).

Tylėk.

Sargybinis.

Šeimninke, parūpink dar vyno, o mes su seneliais čia siurbtelsime ir pasišnekučiuosime.

Kitas sargybinis.

(patylomis).

Jaunuolis atrodo plikutėlis, nieko iš jo neišgrauši; kas kita seneliai...

Pirmasis sargybinis.

Tylėk, tuoj mudu juos užgriebsime. Na, mano tėvai. Kaip jums sekasi vaizbūnauti?

Varlaamas.

Prastai, sūnau, prastai. Dabar krikščionys itin šykštūs: pinigą myli, pinigą slepia. Mažai kas Dievui lieka. Kris nuodėmė didi ant žmonių padermės. Visi leidosi į prekybą, į mainikavimą: domisi žemiškų turtų įsigijimu, o ne sielų gelbėjimu. Vaikščioji, vaikščioji; maldauji, maldauji; kartais per tris dienas ir trijų pusgrašių neiškaulysi. Tokia nuodėmė! Praeina savaitė, kita, žvelgsi į ryšulėlį, o jame tiek maža, kad stačiai gėda vienuolyne pasirodyti; na, kas lieka daryti? iš to apmaudo ir prageri likučius; vargas ir tiek. — Ech, prastai, užslinko, matyt, svieto pabaiga...

Šeimninke.

(verkia).

Pasigailėk ir išgelbėk, Viešpatie! (Varlaamui kalbant, pirmasis sargybinis smeigia žvilgsnį į Misailą.)

(Bus daugiau)

DIDIEJI DARBAI SAVO TAUTAI IŠLAIKYTI

Jaunimo Teatro pastatymo proga

Bet kuris darbas savo tautos kultūros reikalams, kai gyvenama fabriku dūmuose, yra sužeisto ir kraujuojančio kareivio auka. Kas rašinėja spaudai, tas žino, kiek reikia ištempimo, iki kas įmanoma pasiekama. Geriausi protai yra susitelkę prie darbo, kur laikraštis išleidžiamas, o kai rašoma knyga, žmogus deda savo gyvybės kristalus, derina juos vienin- gon pynion, iki tatau sudaro meno kūrinį. Reta kur kitur žmogaus darbe ar kūryboje esti parodoma tolygus ištempimo laipsnis. Tačiau kokiam skirtingame nusiteikime esti kitas žmogus, kuris kasdienybės bėgyje sustoja pažvelgti į kurį straipsnį, ar ir visą laikraštį perverčia, arba prisiverčia atsistoti ir atskleisti knygą, kurią nesikęsdamas paėmė iš platintojo?! Darbininkui ar biznieriui, televizijos programų mėgėjui šiandien yra labai sunku sustoti prie parašyto žodžio ir išvelgti to žodžio prasmę. Mes taip esame išvargę darbe, taip mus išnervina namų reikalai ir taip mums laiką suėda televizija! Kam mes esame tinkami, ką daugiau mes galime padaryti?..

O antai, žiūrėkime, susirinkęs gerokas būrelis žmonių ir susėdę žiūri vaikų vaidinimo. Tiesa, tam žiūrėjimui tik pora valandų tereikia atiduoti, bet kokios yra tos dvi valandos! Taip, galvojant paviršutiniškai, tai būtų tik žiūrėti į vaikų žaidimų demonstraciją. Dievaž, ne to lietuvių šeimos ten susirinko. Ne laputės gudrybės, ne kiškiuko ar stirniukės grakštumas juos ten traukė, nei ne vaikų baletas, ne elementarijo muzika. Ne tam nė mokytojų sąjungos valdyba ar Jaunimo Teatro vadovybė čia dėjo savo rūpestį ir pastangas. Tikslas didumas aiškėja, kai regime, kad į tą darbą buvo įtrauktos žymios meno kūrybos jėgos: Alės Nakaitės, žinomos rašytojos poetės veikalas, Gasparo Veličkos režisūros mokslas, Irenos Eidrigėvičiūtės judesio stilizacija, Giedrės Nasvytytės-Gudauskienės muzikos ritmas ir Vlado Vijeikio įpaveikslinimas. Apibūdinimas darbo, kaip tatau yra Vijeikis padaręs, padeda ir šios demonstracijos slėpinį atskleisti: jis, Vijeikis, daręs taip, kad jo artimieji — tėvai, dėdė ir kaimynai suprastų; čia, be abejo jis ėmė ir vaikus. Vadinasi, darė saviškiams, o ne pro šalį einančiam airiui, meksikiečiui, italui ir ne negrams iš aplinkinių tavernų. Šis meno kūrybos darbas buvo daromas lietuviui ir jo dvasiai, kylančiai iš tėvų, dėdės ir kaimynų; lietuviu dvasiai gimstančiai jo tautos gyvybės pra-

duose, glūdinčiai lietuviškajame kraujuje. Pirmiausias ir tyriausias tos dvasios pasireiškimas yra jaunimo veiksmuose, kai tie veiksmai esti įpinami į sistemingą ir taikliai organizuotą darbą, apimančią kuo didesnę skaičių jaunimo, o tuomi pat įtraukianti plačias lietuviškos padėrmės mases. Ar galima tad sugalvoti ar įsivaizduoti efektingesnį ir reikšmingesnį tautinį darbą, lietuviybės gynimo kovoje? Su kuo šis darbas galima būtų ir palyginti?

Keliant aikštėn Jaunimo Teatro meninės kūrybos reikšmę, tenka pažvelgti ir į salės publiką, į to teatro žiūrovą, atėjusį dalyvauti šioje taip būdingoje meno šventėje. Net maldos namuose tam tikra susirinkusiųjų dalis ne dėl maldos yra atėjusi; ir į teatrą paprastai einama ne vien tuo metu grožėtis: einama dėl pramogos arba ir visai be tikslo. Į vaikų teatrą betikslis žiūrovas neis, nes čia yra tokia sritis, kurioje nebus gaunama patitenkinimo, jei nebus turima intencijos. Ir nėra vietos abejojimui, kad į Jaunimo Teatro pastatymą renkasi tik tokia publika, kuri turi aiškiai apibrėžtą idealą: dalyvauti pačioje pradinėje lietuviškosios dvasios demonstracijoje, vykdomoje pačiomis didžiosiomis ir pačiomis galingosiomis meno kūrybos priemonėmis, — literatūros, vaidybos, šokio ir muzikos. Jautrus žiūrovas čia išgyvena nepaprastus žmogaus esybės slėpinius, čia jis dalyvauja pirmojo gimtadienio šventėje būsimosios rašytojo poeto, aktorius režisieriaus, balletininko ar muziko kompozitoriaus dirigento. To teatro žiūrovas savo atėjimu pasirašo gimimo dokumentus aniems bepasirodantiems tautos ambasadoriams, savo įmokama auka jis palaimina tą jaunutį ambasadorių į jo ateities reprezentacinį darbą.

Žek, ištartas žodis auka. Mokytojų Sąjunga ir Jaunimo Teatro vadovybė kenčia žinojimą, jog šis teatras gali laikytis tik rėmėjų aukomis. Toms aukoms surinkti nepakanka suruošti ir įvykdyti vaidinimą ir nepakanka atsisaukimo spaudoje, prašymo organizacijų susirinkimuose. Vadovybei tenka leisti į nemaloniausią veiklą — organizuoti aukų rinkimą visomis galimomis priemonėmis. Stasys Tamulaitis yra pasižadėjęs kas metai įmokėti Jaunimo Teatrui \$25, ir savo nusitarimą jis garbingai vykdo. Ar daug tačiau yra mūsų

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, MARCH 20, 1954

Kas toliau daryti?

Mokytojų Sąjungos, Valdyba ir Jaunimo Teatro Vadovybė, dalyvaujant Kavaliūnui, Gulbinskui, Tamulevičiui, Binkiui, panelei Lesevičiūtei, Dunduliui ir Veličkai, turėjo pasitarimą. Jame dalyvavo ir inž. Stankus, atvykęs iš Europos, kur yra surinkęs virš 100,000 D. M. Vasario 16 Gimnazijai.

Tartasi buvo apie Jaunimo Teatro išlaikymą. Visuomenėje ši idėja yra labai gyva, bet sągog valdybai ji darosi vargiai bepakeliamai. Jaunimo Teatro veiklai išlaikyti reikia dėti neišivaizduojamą pastangų, ir tas darbas galimas tik todėl, kad atsiranda tokių asmenų, kaip mokyt. Aleksandras Dundulis (anksčiau buvo mokyt. Domas Velička), kuris yra visko atsisakęs ir viską paaukojęs, kad tik tas teatras išliktų. Sunkiausi uždaviniai tame darbe yra du: išlaikyti jaunimą būryje ir gauti meno vadovus. Pastaruosius kiekvienam pastatymui tenka vis naujus rasti ir vis naujus jų reikalavimus patenkinti. Ir sunkiausias klausimas yra atlyginimo didumas. Ką dėl to turi sakyti visuomenininkas, kuris aukoja ir savo talentą, ir savo laiką, ir savo lėšas?

Lietuvoje gabesnis mokytojas buvo ir pedagogas, ir visuomenininkas, ir meno vadovas, savo ratelyje. Ne dėl ko kita, tik dėl idealo ir dabar mokytojų sąjunga yra pasiryžusi ir toliau globoti jaunimą, laikyti jo teatrą, kovoti su labai nema-

žmonių, kurie pasektų anų vyro pavyzdžiu? O rodos būtų taip natūralu, kad susidarytų tokių aukotojų skaičius, pajėgiąs nešti to teatro išlaikymą. Ir turto čia nereikia; pakanka susipratimo, ryžto ir valios savo nusistatymui išlaikyti.

Šia proga, ryšium su "Lapės Sąžinės" pastatymu, įrašytina keletas dėsnių.

1. Mokytojų Sąjunga yra susigyvenusi su idėja, kad Jaunimo Teatras turi būti išlaikytas.
2. Chicagos lietuvių visuomenė savo sąstate turi Jaunimo Teatrą kaip pastovų organizuotą kultūrinės veiklos vienetą.
3. Jautresnio tautinio susipratimo tėvai gali Jaunimo Teatrą laikyti tokia tribūna, kur jų vaikai gali tiesioginiai patirti tautinės lietuvių dvasios pasireiškimą pagrindiniuose menuose.
4. Jaunimo Teatras reprezentuoja mūsų tautą mišriautautiniame Amerikos krašte.
5. Jaunimo Teatro buvimas yra gyvas lietuviškojo kraujo laidas, kad mūsų kova dėl Lietuvos laisvės bus tesėta ir laimėta.

Einant ką tik susakytais dėsniais, kyla Chicagos srities lietuviams imperatyvas: Jaunimo Teatras turi tapti pajėgiu ir įtakingu organizaciniu vienetu, ir jo išlaikymas turi būti gyvas ir nuolatinis organizacijų ir pavienių asmenų uždavinys.

K. G.

tonionis ir sunkionis kliūtimis.

Kita Mokytojų Sąjungos skubios veiklos sritis yra aukų rinkimas Vasario 16-sios gimnazijai. Iki šiol tas darbas buvo vėromas siauroje sąjungos veikloje, bet toliau yra planuojama judinti visą Chicagos srities lietuvių: organizacijas, įstaigas, imones ir pavienius asmenis. Kad ir sunkiu keliu, sąjunga iki šiol yra surinkusi ir išsiuntusi virš 1,700 dol. (Tš viso iš Chicagos Vasario 16 gimnazijai esą išsiūsta per 4,000 dol.). Balfo pareigūnų lengvąpėdiškas nusitarimas šiam patriotiniam darbui yra pakenkęs, bet sąmoningi lietuviai dėl to savo nusistatymo nekeitė: tokios rūšies tautinį darbą, kaip rėmimą vienintelės pasaulyje lietuviškos gimnazijos, jie varo nesvyruodami, neatleisdami.

Keletas būdingų aukotojų

Inžinierius Brany Prapuolenis, apie 80 m., būdamas Labdarių Senelių Prieglaudoje, siunčia savo "našlės grašį" Vasario 16 gimnazijai paremti.

Stasys Aukštikalnis, iš Detroito, paskaitęs Mok. S-gos atsisaukimą, siunčia savo auką "nors dulkėms nušluostyti".

Irutė Paulavičiūtė, mažytė mergaitė, vos išmokusi rašyti, siunčia savo auką "nors vienai plytelei".

Per "Lapės Sąžinės" spektaklius Hamilton Park salėje, publika — vaikučiai Vasario 16-tos Gimnazijai suaukojo \$122. A. G.

Anglų kalbos pamokos

Diena ir vakare
AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

NAUJIENOS

galima gauti naujausią visos
USA, KANADOS IR MEKSIKOS
KELIŲ ŽEMELAPI
Atžymėti keliai, tinkami keliauti
šiais metais. 112 psl., didelio for-
mato, su U. S. atstumų (mileage)
žemėlapiu, 48 miestų planais ir t. t.
KAINA \$1.50
Taip pat nauja
CHICAGOS MIESTO VADOVA
su pilnu Chicagos miesto planu,
nurodančiu namų numerius ir
susisiekimo priemones.
KAINA 50 CENTŲ.
Už persiuntimą priedo po 10c.
Čekį ar monetų orderį siųskite:
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO 8, ILL.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

visus mokesčius
čia sumokėjus
100% apdrausta
DRABUŽIAI
GYDUOLĖS
ir t. t.

Jūsų giminės gauna be
jokių jiems išlaidų

**CENTRAL PARCEL
SERVICE, INC.**
220 SO. STATE ST., CHICAGO
Tel. WAbash 2-9354
Atdara šeštadien. iki 4:30 popiet.

Neskaitytės "Naujienu"
— liudėsi visa diena.

"LIETUVA" LIETUVAI

Politikos žurnalo "Lietuva" sausio-kovo mėn. Nr. 5 duoda įvairios rimtai paruoštas mēdžiagos, susijusias su Lietuvos laisvinimo klausimais, o taip pat jos netolimai praeičiai pažinti.

Pirmoje vietoje padėtas Dulleso parodymas Baltijos valstybių byloje. Tai rimats dokumentas dabarčiai ir ateičiai.

Dr. D. Krivickas str. "Analogija Lietuvos-Austrijos byloje" kruopščiai parinktais faktais įrodo, kad tarp Austrijos įjungimo į reichą ir Lietuvos įjungimo į SSSR teisiniu požiūriu skirtumo nėra. Abudu tuodu žygiai yra baustini. Ir čia jis deda Nuernbergo Tarptautinio karinio tribunolo tokias padarytas sampratas:

"... Invazija į Austriją buvo apgalvotas agresijos žygis, paskatinęs Vokietiją pradėti karą prieš kitas tautas.

Teisinė buvo tvirtinama, kad Austrijos aneksija buvo pateisinta daugumos stipraus noro sujungti Austriją su Vokietija; kad tarp abiejų tautų yra daug bendrumo, kad dėl to Austrijos įjungimas buvo pasiektas be kraujo praliejimo.

Visa tai, jeigu net ir būtų teisinga, neturi reikšmės, nes faktai visiškai įrodo, kad metodai, kurie buvo vartojami, yra agresoriaus metodai. Svarbiausiu veiksmu buvo Vokietijos ginkluota jėga. Ji buvo parengties būvyje, jeigu būtų pasireiškęs betkoks pasipriešinimas. Dar daugiau. Nė vienas iš minėtų motyvų, kaip tatau matyti iš 1937 m. lapkričio 5 d. Hasbache įvykusio posėdžio apyskaitos, nebuvo tikrieji Hitlerio akcijos motyvai. Atvirkščiai, ten iškeltos, kaip svarbiausios, karinės pirmenybės ir patogumai, kuriuos, aneksuodama Austriją, Vokietija laimėtų".

Toliau Dr. D. Krivickas rūpestingai atpasakoja kokiose aplinkybėse buvo įvykdintas Lietuvos įjungimas į SSSR ir iš čia daro tokią išvadą:

"Iš aukščiau išdėstytų faktų ir aplinkybių, kad tarp Austrijos nacinės aneksijos ir įjungimo į reichą ir Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių sovietinės okupacijos ir inkorporacijos į Sovietų Sąjungą yra visiškai analogija. Ir vienu ir antru atveju naudojami tie patys motyvai agresijai pateisinti: tautos valios ir strategijos būtinumo. Kokios tad iš šios analogijos eina išvados?"

Klausia autorius ir į tai pats atsako. Atsako tokiu Nuernbergo tarptautinio karinio tribunolo sprendimu:

"Antruoju kaltinamojo akto punktu kaltinamieji kaltinami padarę... specifinius... nusikaltimus taikai, planuodami, rengdami, skatindami ir kariudami agresijos karus prieš tam tikras kitas valstybes... Kaltinimai, kad kaltinamieji yra planavę ir vedę agresijos karus, yra ypatingai sunkūs kaltinimai. Karas iš esmės yra šetoniškas dalykas. Karo pada-

riniai paliečia ne tik kariujančias šalis, bet visą pasaulį. Todėl imtis iniciatyvos agresijos karui yra ne tik tarptautinis nusikaltimas; tai yra didžiausias tarptautinis nusikaltimas, išsiskirias iš kitų karo nusikaltimų tuo, kad jis apima visų piktybių sudėtį..."

Ir savo straipsnio pabaigoj Dr. D. Krivickas taip sako:

"Turint galvoje, kad Sovietų Sąjunga yra 1945 m. rugpiūčio 8 d. susitarimo šalis, kad prie to susitarimo prijungto statuto principai buvo taikomi Nuernbergo tarptautinio karinio tribunolo, dalyvaujant Sovietų

Sąjungos atstovams ir kad Sovietų Sąjunga Jungtinių tautų pilnatyje, 1946 m. balsuodama už rezliuciją, dar kartą patvirtin šiu principų universalumą, lenka daryti išvadą, kad Tarptautinio karinio tribunolo statuto principai, pasak prof. Lauterpachto, turi būti laikomi tarptautinės teisės įrodymu ir privalomi šioms valstybėms, taigi ir Sovietų Sąjungai."

Kitas teisininkas P. V. Raulinaitis, plačiai ir įdomiai aptaręs tautos suverenumą, prieina tos pačios išvados kaip ir Dr. D. Krivickas, kad dabartinis Lietuvos okupantas Sovietų Sąjunga tarptautinės teisės požiūriu yra tikrasis nusikaltėlis ir

ta nusikaltimą vykdas iki šiol. Lietuvos okupantas turi būti patrauktas teisman. Deja, "dar nėra surasta priemonės pagrindems žmogaus bendruomenės teisėms apsaugoti."

P. V. Raulinaitis sako: "Suvereninės valdžios vykdomieji organai savo veikimu turi turėti pačios tautos mandatą. Suvereninės valdžios vykdymo užgrobimas, naudojant terorą, apgaulę, priverčiamąjį darbo stovyklą, deportacijas, masinius areštus ir žudymus bei kitokias fizinio ir moralinio prievartavimo priemones, yra neteisėtas ir niekinis".

Straipsnio pabaigoj, P. V. (Tąsa 9-tam psl.)

NEW G-E REFRIGERATOR

WITH

REVOLVING SHELVES

PUTS ALL FOOD AT YOUR FINGERTIPS!

PLUS

ALL THESE NEW FEATURES!

- ★ fold away bottle racks
- ★ ice cream rack—juice can dispenser
- ★ adjustable door shelves
- ★ mini-cube ice trays

EASY TERMS

After Small Down Payment

Two separate appliances in One cabinet!

A big automatic defrosting refrigerator... and a true zero-degree freezer that holds up to 89 packages of frozen food!

MODEL LH-121L 12.1 CUBIC FEET

REFRIGERATOR-FREEZER COMBINATION

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

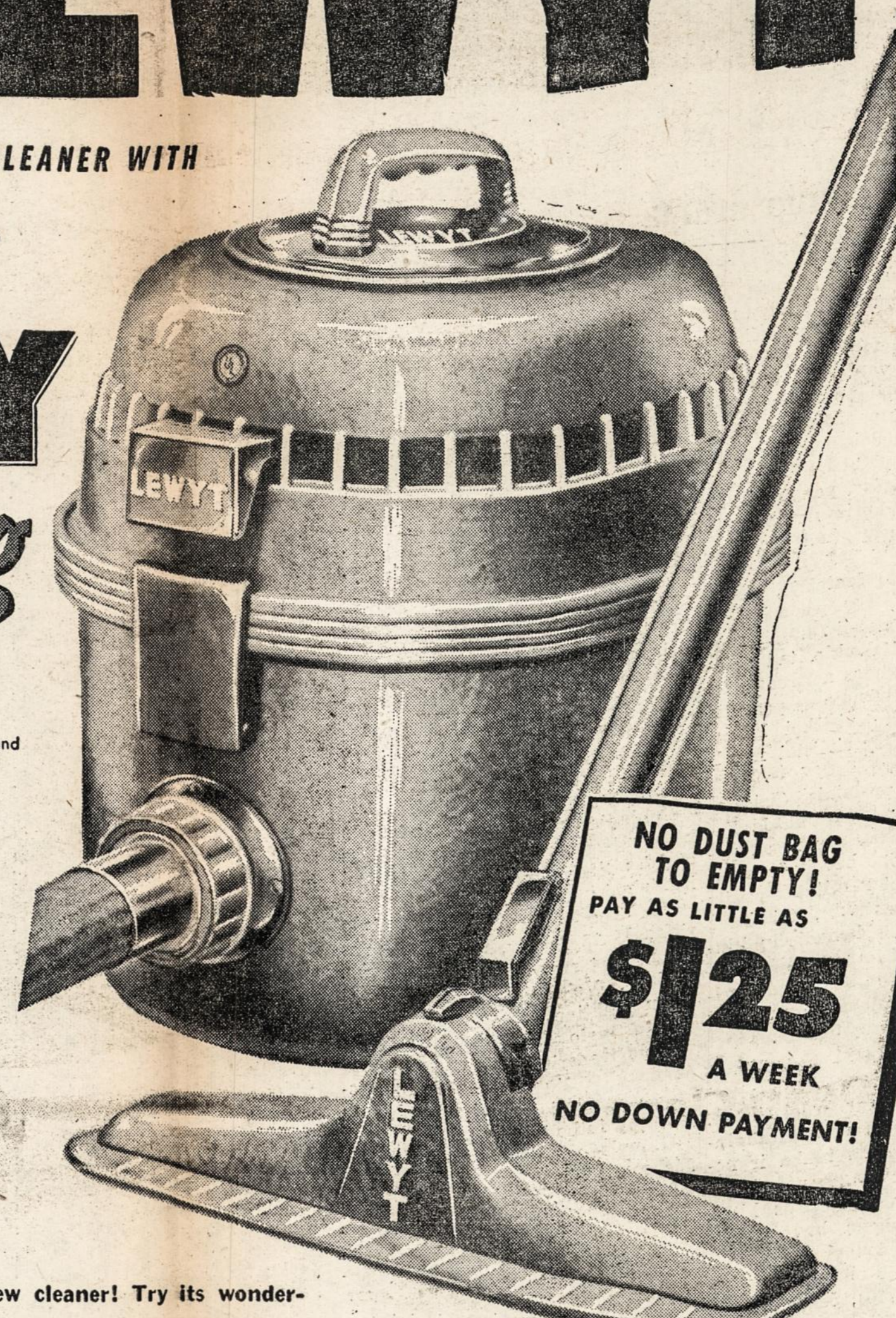
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NOW at BEE JAY'S

NEW! the 1954 LEWYT

WORLD'S FIRST AND ONLY VACUUM CLEANER WITH

automatic 4-WAY rug cleaning

1. Wide-Angle Suction!

(on forward stroke)
Full 11 1/2" "wide area" suction for deep-down dirt and surface litter!

2. Pile-Combing Action!

Automatic Comb-Valve picks up threads, cat and dog hairs!

3. Rug-Brushing Action!

Adjustable Fuller Brush grooms nap, restores lost colors!

4. Deep-Cleaning Suction!

(on back stroke)
Concentrated high-velocity suction gets stubborn ground-in dirt!

Come see this powerful new cleaner! Try its wonder-working No. 80 Carpet Nozzle! Learn how every stroke gets dirt 4 ways—without "chewing up" your rugs—without vacuuming over and over! Come discover faster, easier rug care than you ever dreamed possible!

MORE ADVANCED FEATURES THAN ANY OTHER CLEANER TODAY!

PIVOTS ON "CIRCULAR TRACK" BASE! Sits in center of room, reaches wall-to-wall! No "swivel-top" to jam! Won't tip!	PERIPHERAL-SILENCER—NO ROAR! Quietest cleaner of all! Gentle hum won't fray nerves, upset baby's nap!	ALLERGY-PROOF MICRO-DUST FILTER SYSTEM! Traps dust even smaller than 4/100,000 of an inch! Used by hospitals!	SUCTION-CONTROL DIAL! Just like ironing, you dial "wool rugs," "cotton rugs" or "drapes!"

FREE HOME TRIAL! COME IN TODAY!

Saves work! Saves your rugs! At every stroke Lewyt's amazing No. 80 Carpet Nozzle gives you

- 1. WIDE-ANGLE SUCTION!**
(on forward stroke)
Wide 11 1/2" suction for deep-down dirt, surface litter!
- 2. PILE-COMBING ACTION!**
Comb-Valve picks up threads, cat and dog hairs!
- 3. RUG-BRUSHING ACTION!**
Adjustable Fuller Brush grooms nap, restores colors!
- 4. DEEP-CLEANING SUCTION!**
(on back stroke)
High-velocity suction gets stubborn ground-in dirt!

Bottom view of No. 80 Carpet Nozzle!

NO EXTRAS TO BUY!

Comes complete with everything to clean your home floor-to-ceiling!

- 2 Wands
- No. 80 Carpet Nozzle
- Floor-Wall Brush
- 8-Ft. Hose
- Power Sprayer
- Upholstery Nozzle
- Dusting Brush
- Crevice Tool

OPEN MONDAY AND THURSDAY
EVENINGS

COME IN NOW! FREE DEMONSTRATION! BIG TRADE-IN ALLOWANCE!

FREE HOME TRIAL!
PHONE OR COME IN
TODAY!

Lewyt is specially designed for bare floors, fibre rugs, walls! Toss away your mops and brooms, they only push dirt around! Lewyt's Floor and Wall Brush and suction get rid of dust and dirt for good!

Now, no more mess of mops, brooms, dust pans. No more flying dust to fill your lungs or cover your furniture. Once over and Lewyt's Floor and Wall Brush gets all the dirt—even in cracks, under moldings, beneath furniture. What's more, with this sensational new cleaner you can do everything from dust blinds to spray paint! Come see it today!

World's only vacuum cleaner with
automatic 4-WAY
rug cleaning!

- Gets rug dirt 4 ways! No. 80 Carpet Nozzle combs rugs, brushes them uses 2 kinds of suction at every stroke!
- Rotates in center of room—reaches wall-to-wall! No "swivel-top" to jam—won't tip!
- No dust bag to empty! Simply toss out extra-big "Speed Sak" a few times a year!
- Peripheral-Silencer—no roar! Quietest cleaner of all!
- Allergy-proof Filter System! Traps dust even smaller than 4/100,000 of an inch!
- Suction-Control Dial! You can dial "wool rugs," "cotton rugs" or "drapes!"

HOLDS MORE DIRT!

No dust bag to empty—just toss out "Speed Sak" a few times a year! Tests prove it holds more dirt in use!

QUIETEST OF ALL!

Peripheral-Silencer hushes Lewyt to gentle hum! Won't fray nerves or even disturb baby's nap!

NO LEAKING DUST!

Allergy-proof Filter System traps dust even smaller than 4/100,000 of an inch! Preferred by hospitals!

ROTATES WITHOUT TIPPING!

Pivots on "Circular-Track" base for round-the-room cleaning! No "swivel-top" to jam—won't tip over!

NO EXTRAS TO BUY!

Comes with all tools to clean floor-to-ceiling! Floor tools are strong yet light metal—not plastic!

CONTROL SUCTION!

Just like ironing, you can turn finger-tip dial to "wool rugs," "cotton-rugs" or "drapes!"

BEE JAY STORES

15 W. Hubbard St.
Whitehall 4-3253

Redaguoja:
REDAKČINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siūsti: SPURTO PASAVULIS
5647 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR. KETURAKIS

BR. K-TIS

LEONAS JURKSAITIS

Iš Vyr. F. A. S. K-to veiklos

Ledo ritulio drama Stockholme

Po varžybinis darbo periodas apėmė visą eilę pasiruošimų ir planų, kurie turi nustatyti tvirtesnius sportinės veiklos pagrindus ne tiek tiesioginiame sp. klubų veikime, kurių visas darbas daugumoje remiasi tik varžybinių pasirodymu, bet ir taip vadinamam sportinio sąjūdžio įplietinime mūsų bendruomenės organų sudėty.

Pati bendruomenės šikūrimo procedūra buvo ir yra smarkiai drumščiamai eilės neišmanėlių, kas ryšku ir sportinio veikimo įgyvendinime, nes ir pats Vyr. F. A. S. K-as savo nuostatuose aiškiai pasisako už tai ir ieško globos — bendruomenės užuovėjos.

Kad būtų jaučiamas praktiškas svoris pačioje šiaur. Amerikos sportinėje lietuvių veikloje, prie JAV laikinojo Loko paskirtas Vyr. Fasko atstovas p. Kęstutis Čerkiūnas, kuris jau nuo 1953 m. glaudžiai ten bendradarbiauja. Per jį ir yra įteikta plati Vyr. Fasko būsimo sp. darbo veiklos programa, kurioje nagrinėjama ir pačios bendruomenės prisidėjimo vertė. Visa darbo apimtis bus koncentruojama bendruomenės apygardų centro, kurios sudėty glausis pilnateisės kultūrinės veiklos atstovai — sporto įgaliotinis.

Jau ir čia turime du paskyrimus: Kanadą atstovauja sportininkas Antanas Supronas, o Chicagos veiklį lietuvių apygardą — p. Visockis.

Jeigu pirmasis mums žinomas kaip labai geras lengvaatletas-šiuolininkas, šiuo metu krepšiniui ir futbolui atsidavęs, tai Visockis pirmąją plačią bendros sportinės ir bendruomeninės veiklos orientaciją, plius geras plunksnos valdytojas.

Abiems naujiems pareigūnams ši veikimo skalė yra prie širdies ir tikimės bus su atitinkamu pasišventimu vykdoma.

Praeiti metai neatnešė jokio bendradarbiavimo rezultatų su jaunimo organizacijomis ir skautais. Pakartotinai Vyr. Faskas yra išsiuntinęs kvietimo raštus, kad jaunimo org-jos prisidėtų prie fiz. lavinimo ir sporto ugdymo. Savo darbų plane tas turi būti įtraukta kaip praktiško veikimo dalis, be kurios jaunimą ugdyti neįmanoma. Laukiama, kad bendradarbiavimas bus gyvenis ir pati platesnioji spauda tą reikalą turi paremti.

Kreipiamasi raštais į visą diplomatinę atstovų kadrą ir pajėgesnes kultūrinės veiklos org-jas, kad būtų paskirta jau dabar eilė pereinamų dovanų (pvz. 3 metams iš eilės), kad duotų didesnio impulso aktyviam sportininkų kadruui pasitempti — parodyti iškilnesnių ne kasdieninių pasiekimų. Tuo klausimu spaudoje bus atskirai kalbama, nes jis vertas reikiamo dėmesio, o patys sportininkai jau dabar tegul žino, kad už darbštumą bus moralinis atlyginimas.

Nesenai aptarta su Chicagos sp. klubų v-be, gaila, kad skautų sp. kl. p-kas ar įgaliotinis nematė reikalą dalyvauti, veiklos sustiprinimas, sąryšyje su spaudos atgavimo sukaktimi, instruktorių kursų ruošimu — ir aplamai Chicagos sp. lygio išjudinimu.

Ta pat pasitarimo proga buvo iškelta mintis, kad Chicagoje esantieji sp. klubai gali gražiai prisidėti prie Dariaus-Girėno šventės minėjimo, tuo metu prabėgdami atitinkamą estafetę, kaipo ženklą mūsų didvyriams sportinės pagarbos.

Jauniesiems, be to dar, būtų gražus paskatinimo ir auklėjimo pavyzdys. Nuodugnėsi šios estafetės pravedimo klausimai bus gvildinami su Dariaus-Girėno posto vyr. pareigūnais.

1953 m. projektuojamoji išleisti knygelė (Vyr. Fasko iniciatyva), kuri apimtų eilę ideologinio pobūdžio sportinių straipsnių ir praktiškų patarimų kasdieninėje veikloje, liko atidėta šiam rudenii, atseit, būsiami sp. v-bei, nes dalis pasižadėjusiųjų parašyti atitinkamas temas, dėl perkrauto darbo nesuskubo. Tokio leidinio vertė bus ryški, nors finansiniai gal ir neišlygins balansą, bet spaudos žodžiu daug kam pasitarnaus.

Didelis užsimojimas Vidur. Sp. Apygardos (Clevelande būstinė), Detroitė praveisti krepšinio ir tinkl. Apygardos p-bes, Vyr. Fasko yra remiamas, nes sveika ir judri iniciatyva laiduoja gražius darbo vaisius.

Šiuo metu Vyr. Faskas ruošiasi naujiems rinkimams praveisti, kurie bus IV. 24-25 d., Chicagoje.

V. A-tis

Dėl studentų metraščio

Spaudoje jau skaitėme, kad ruošiamasi išleisti studentų metraštinis, kuriame bus ir sportinės studentų veiklos aprašymas. Aš noriu atkreipti organizatorių dėmesį, kad sportinio skyriaus tvarkymas būtų atiduotas 2-3 komisijai arba tokiam asmeniui, kuris studentijos sportiniam gyvenime turi praktiškų nuopelnų ir patyrimo.

Vienas iš mūsų collegų dažnai sportinėje spaudoje dalyvauja, bet jo pasitarinimas tikrai mums garbės nedaro.

Nepalikime sportinio kruopštumo įrodomosios veiklos duomenis užkampy, bet parodykime tikroje sportinio fono šviesoje, kuris mums, kaip būsimeis inteligentams, atlikti yra privalomas.

Isteigta 1907

MOKAME IKI

4%

SUTAUPOMS

O A K

SAVINGS & LOAN ASS'N.

Valstybės Priežiūroje

1429 WEST 18th STREET

CHICAGO 8, ILL.

Phone: CANAL 6-1640

You Make No Mistake

When you buy your
Vitamins and Drugs from

EISELE

Over 54 years of
Pharmaceutical Service

GEORGE EISELE

176 WEST ADAMS STREET

FRANKLIN 2-8935

Prescriptions filled for
Foreign Countries.

8—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, MARCH 20, 1954

Jeigu švedai ir išplėšė lygiasias (1:1) prieš stipriai sturmuojančių sovietų ledo ritulininkus ir jeigu netekimas vieno taško kanadiečiams sustiprino visas viltis, tai pasaulio p-bių nugalėtojo vardą, tai visi tie, kuriems teko lygiai po 24 val. (lygiųjų) stebėti rusus žaidimo aikštėje, privertė stačiai neįtikinančiai galvoti: "Iš kur gi atsirado tas jų (rusų) toks staigus persilaužimas pačiam žaidime, kuris nebuvo visoje eilėje buvusių (net šeštos) rungtynių".

Pirmoje favoritų lentelėje, aišku, buvo kanadiečiai, nes pastarieji ir švedus pavaišino sausai (8:0) ir suomių atsiėmė 20:1 duoklę, tad abiejų didžiųjų susitikimas neišrodė toks netikėtinas dėl būsimo pasaulio meisterio. Atsitiko visiškai kitaip, apie ką ir patys specialistai negalvojo.

Jau pirmasis puslaikis (žaidžiama tris puslaikius) pargniūždė kanadiečių visas viltis, nes rusai, pasiekė 4:0, užtikrino beveik ir meisterio vardą, o kai rezultatas pakilo ligi 7:1 (galutinis 7:2), tai buvo tikra, kad garsusis kanadiečių klubas Lyndhurst Motors, nepajėgė apginti Kanados vardą ledo ritulio srity ir užleido naujam, pirmū kart dalyvaujančiam, rusų teamui.

Tai buvo pamoka — instruktavimas, kaip reikia žaisti ledo ritulį (taip žymi dauguma europiečių sp. žurnalistų). Keletas rusų ritulininkų lazda valdo viena ranka ir nepaprastai vikriai manevruoja. Įpačinga kondicija viršijo visus kitus. Kanadiečiai tą dieną buvo sunku atpažinti: lėti ir nekovingi.

Geriausiu įvarčių mušėju buvo kanadietis Galand (16), čekas Bubnik (11) ir vokiečiai Markus Egen (10).

Galutina lentelė taip išrodo:

1. Sov. S-ga — 7 6 1 — 37:10 13: 1
2. Kanada — 7 6 — 1 59:12 12: 2
3. Švedija — 7 5 1 1 30:18 11: 3
4. Čekoslovakija 7 4 — 3 41:21 8: 6
5. Vokietija — 7 2 1 4 22:32 5: 9
6. Suomija — 7 1 1 5 12:52 3:11
7. Norvegija — 7 1 — 6 6:43 2:12
8. Šveicarija — 7 — 2 5 15:34 2:12

Kaip matome, tai šveicariams atiteko baigminis uodegutės galas, nors pastarieji ledo rituly visada Europos kontinente savo svorį turėjo, o švedai apgnė pakankamą vidurkį — III-ją vietą. Rusų džiaugsmas buvo nepaprastai, nes žino, kad atpildas Maskvoje bus dar didesnis, tik nežinia kuriam laikui.

Įdomesnės sporto žinios

Tradicinį 90 klm. pašliūzininkų perbėgimą, kuris kasmet švedijoje pravedamas Vazos vardu, šįmet laimėjo suomių Pekka Kujava, šį nuotolį įveikęs per 6:22:51 val.

Viso dalyvavo 541 sportininkas. 1955 m. ledo ritulio pasaulinės p-bės bus praveistos Vokietijoje. Ziefeldas, Duesseldorfas ir Koelnas veržiasi į ruošėjų eilę.

Kanada, JAV, Sov. S-ga, Čekoslovakija, Švedija ir kt. jau dabar davė neoficialų sutikimą, kaip būsiami dalyviai.

Kovo 7 d. Maskvoje švedija laimėjo tarptautinį ledo ritulio, vadinamo Bandy, turnyrą, baigmėje nugalėjusi Sov. S-gą 2:1. III v. Suomija ir IV — Norvegija.

Maskvos futbolo tūzų pastangos pasikviesti viešnagėn garsiąją Brazilijos k-dą Vasco da Gama, liko tuščios, nes pakartotinam atsakyme

pažymi, kad dėl ruošimosi pasaulinėms p-bėms, atseit, tausojant jėgą, iškyla nebus vykdoma.

Pietų Korėja nugalėjo Japoniją 5:1 (2:1) ir tuo išgrupavo atstovauti Aziją pasaul. futbolo p-bėse. Jos grupėje yra visas "smulkusis" kalibras" kaip Vengrija, Ispanija ir Vokietija. Partneriai neblogi ir kūrėjiečiams įvarčių skaičių gali ligi dvizenklio priskaityti. Tiesa, revanšinis žaidimas bus dar japonų krašte, bet ir lygiosios jau laiduoja dalyvavimą.

Hanover 96 ir 26 rungt. surinkus 43:9 tšk., jau tikras šiaur. Vokietijos meisteris.

Airija vos įveikia Luksemburgą (1:0) futbole, bet į tolimesnę pasaul. futb. p-bių eigą nepatenka, nes šios grupės laimėtoju yra Prancūzija su 8 tšk. iš 4 rungt. ir 20:4 įvarčių santykiu.

Vokietijos-Saaro I-sias futbolo rungtynėms (P. P-bėms) teisėjais olandas Brönkhorst. Linijų teisėjai irgi abudu olandai.

Vokietijos-Saaro I-sioms futbolo rinkt. IV.25 Bazely, turės pirmąsias šių metų tarpvalstybines rungtynes.

Šiaur. Vokietijos jaunieji nugalėti Pietų rinktinę 4:2 (1:0). Rungtinės aukšto lygio ir Herbergerio (vyr. futbolo treneris Vok.) teigimu, duoda daug gražių vilčių ateičiai. Kaselis džiaugiasi puikiai pravedęs šią jaunųjų futbolininkų puotą.

Olimpiados nugalėtoja Marjorie Jackson, dabar jau ponija Nelson, Australijos p-bėse debiutavo kaip ištekejusi moteris ir 220 j. bėgime pakartojė pasaulinį rek. — 24,2 sek., kuris priklauso Blank-Koen (clandei) iš 1950 m.

Tvarkingas gyvenimas ir laikyvena gero sportininko neišmuša iš vėžių, o šeimos gyvenime dar labiau sustiprina abipusį darnumą.

Vokietijos būsiami futbolo rinkt. (pās. p-bėms) numatyti net 53 kandidatai iš kurių 24 bus nuolatinė paruošimo veikloje. Eilė jaunųjų jau bus bandoma III.24. Gelsenkirchene, prieš Anglijos B rinktinę. Atrodo, kad sietas gana retas ir liks tik pilno branduolio vyrai, nes pasirinkimas didelis, nors ir be iškilnesniųjų pasaulinių vardų.

TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI

ELEKTROS REIKMENYS

TV BEI RADIJO LEMPOS

DALYS — BATERIJOS

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas

patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir

geras patarnavimas garantuotas.

DAINA

TELEVISION

sales - service

3130 S. Halsted, DANUBE 6-6887

AUTOMOBILISTAI

Paruoškite savo automobilius pavasariui!

"Geriausios 1954 metų pirkiniai"

Sėdynių apmušalai \$9.95 ir aukščiau.

Convertible stogai \$34.95 ir aukščiau.

Lake Auto Painting Co.

1901 W. Lake Street

Tel.: HAYmarket 1-7775

(Atkelta iš 5-to psl.)

Raulinaitis teigia:

"Okupuotoje Lietuvoje okupantų įvykdinti krašto pagrindinių įstatymų pakeltimai, naujos konstitucijos įvedimas, krašto socialinės bei ūkinės sąrangos pakeitimas, priverčiamoji kolektyvizacija ir kitos 'reformos' yra neteisėtos. Lietuvos okupantas yra atsakingas už visas savo neteisėtus veiksmus mūsų tautai ir atskiriems jos gyventojams padarytas ūkinės moralines ir kitokias skriaudas bei nuostolius."

Dabar gal visa tai tik teoretiniai samprotavimai, bet kas žino, kas atspės, gal ateity visa tai virs kūnu.

J. Norkaitis, apžvelgdamas Lietuvos-Sovietų Sąjungos ūkinis buvusius santykius, sako:

"Iš visų totalistinių kraštų Sovietų Sąjunga tobultausiai vykdo visų sričių, asmeninės bei visuomeninės, integravimą į valstybines sistemas visumą. Neįmanoma kitaip suprasti sovietinio gyvenimo apraiškų, kaip tik grįžtant iki komunistinės sistemos teorinių pagrindų. Iš šių pagrindų visų pirma plaukia politinio momento pirmumas."

Iš čia seka, kad Sovietinė Sąjunga ir iš prekybos daro politiką ir prekiaudama politikoja. Bet kurioj prekybinėj sutarty, sudarytoj su Sovietinė Sąjunga, visuomet slėpi politika.

J. Norkaičio supratimu, vakariečiai šitai gerai privalėtų įsidėmėti. Nuo savęs galėtume pridurti, kad ir vakariečiai prekiaudami ne visuomet yra atsipalaiduoję politikos...

S. Raštikis apžvalgoje pasakoja kaip 1939 m. Maskvoje buvo vedamos derybos su Sovietų Sąjunga. Nors jau daug kas žinoma, kaip anuomet Maskvoje buvo "derėtasi", bet, dabar jau kitų faktų šviesoje, S. Raštikio prisiminimai daug naujo pasako.

Idomiiai V. Sidzikauskas apžvelgia tarptautinę padėtį. Ir kas čia įdomiausia, kad toji apžvalga, atrodo, rašyta dar prieš Berlyne buvusią keturių konferenciją. O tos apžvalgos išvados derinasi su tos konferencijos padariniais. Vadinasi, V. Sidzikauskas išvelgė, kuo toji konferencija gali pasibaigti ir kad ji nepaveiks tarp demokratijos valstybių susidariusių santykių.

Tame numery yra įdėta keletas praeities dokumentų, kurių kiti nusako Maskvos užmaščius ir dar keletas vertingų straipsnių.

Idomios skaitytojų nuomonės ir pageidavimai "Lietuvai" pareiškšti. Iš tų atsakymų numanu, kad nevisi skaitytojai susivokią, kam skirtas politikos žurnalas "Lietuva".

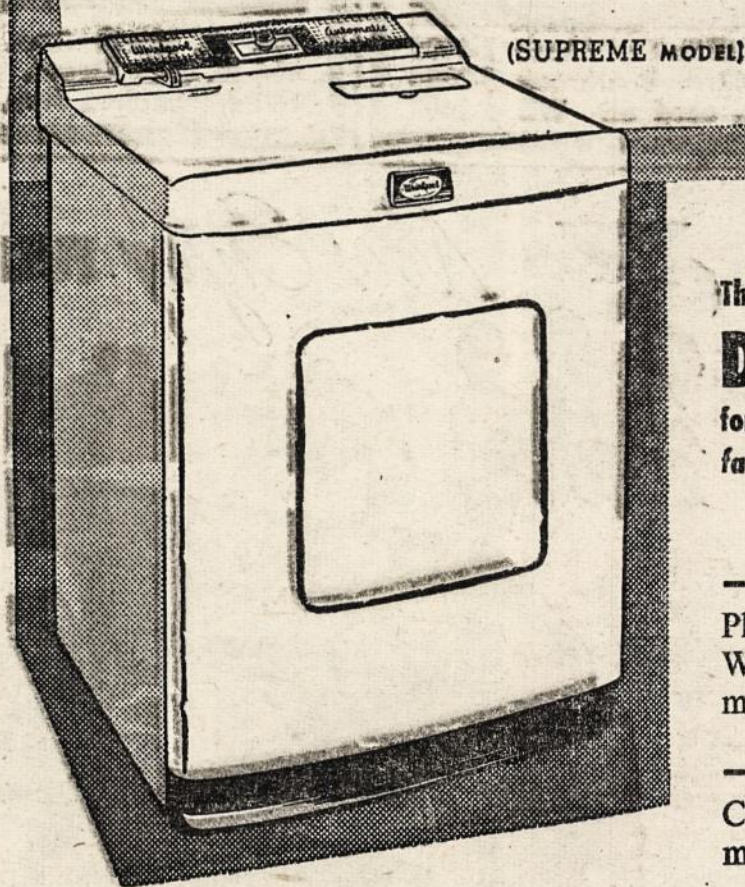
"Lietuvos" politikos žurnalą leidžia Lietuvos Taisvės Komitetas. Jis išeina keturis kartus per metus. Kaina \$2 metams. Atskiro numerio 50c.

Adr.: "Lietuva", 4 West 57th St., New York 19, N. Y.

—J. Vlks.

9—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, MARCH 20, 1954

Whirlpool beats the sun at drying clothes!

The Fully Automatic

DRYER you need
for the work-free (and
fade-free) drying you want!

—beats the sun in **NO-FADE DRYING!**

Plaids and prints stay bright and gay... while Whirlpool's indirect Tempered Heat dries garments safely and spotlessly.

—beats the sun in **FLUFFY-SOFT DRYING!**

Clothes tumble dry far fluffier—so wrinkle-free many pieces need no ironing.

—beats the sun in **TIME-SAVING DRYING!**

Breeze-blown ThermaFlow Action dries a big 9-lb. laundry load in minutes!

—beats the sun in **JUST-RIGHT DRYING!**

Protection for your dainty fabrics... assured by Whirlpool's broad Temperature Selection.

EASY TERMS

More exclusives! More
benefits—yours with
WHIRLPOOL:

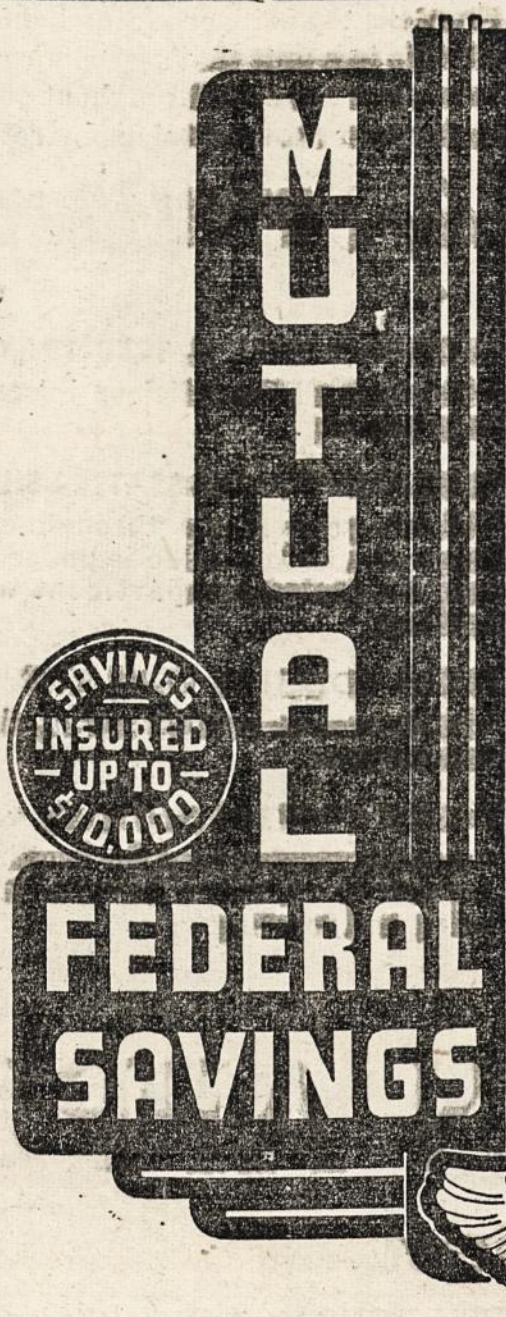
• Efficient Force-Flo Venting—frees you of lint and moisture worries • Handy Interior Light • Finger-touch Door Release • Distinctive Cabinet beauty, with Life-Coat Finish • Trim, new Flush-to-Wall Construction.

Come In! See a demonstration here or
the DRYER that out-does all outdoors

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. HEmlock 4-7095

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Rekordas...

- ★ Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- ★ Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvietai sutaupyta dolerių.
- ★ Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstojo.
- ★ Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnesite savo banko knygutę.

Nelaukit—Pradėkit Taupyti Šiandien!

Ištaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Keturadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidaroma.

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIdette 7-7747

Pabrauktos mintys

Teatralų pažadai

Teatrai Chicagos lietuviams šįmet daug žadėjo. Vienas jų skelbėsi biletų kainos niekad nepabranginsias. Už \$2, kaip senovėj už 2 litu pirkai rygiškį romaną, gausi puikiausį spektaklį — tokiom viltim džiugino.

Bet, deja, pasipainiojo mergina Antigona. Ji vyrų pažadą sulaužė ir bileto kainą pakėlė...

Kitas (bendruomenės globoj) teatras sakėsi suvaidsinsias "Vincą Kudirką". Tačiau čia vėl įsimaišė moteris iš Detroito. Režisorės Arlauskaitės grupė, iš anksto nieko Chicagai nežadėjusi, atvažiavo ir parodė "V. Kudirką". Po tos viešnagės, gal būt, bendruomenės teatro pažadas pažadu ir teliks...

Vadinasi, neperšokai per griovį, nesakyk nė op.

Patrauklus pianistas

Laiškų iš Chicagos rašytojas viename savaitraštyje supeikė literatūros premijų įteikimo iškilmes — programą. Toks parengimas, jo mintimis, gal galėjo tikti tik provincijos užkampiu, o ne pasaulio lietuvių sostinei.

Betgi tas pats autorius sako si ir provincijoje užtikęs nepaprastą vaikėlį, kurio pasirodymas Chicagoy būsiąs patrauklus. Tai tikrai vaikas pianistas, prezidento anūkas Antanas Smetona, iš Clevelando atvyksias į Chicagą ir koncertuosias su vienos muzikos studijos mokiniais.

Žinoma, jei jis anūkas, tai "prezidentinių" senienų mėgėjams jis jau vien tik dėlto patrauklus — ir į ožio ragą suvarys mūsų menininkus, ypač pianistus...

Populiarumas ir vertė

Klojant laureatui šimties L. Auditorijoje buvo mėginta dalis laurų išpešti iš kitų rašytojų pakojo.

Esą, nei Sruogos, nei Putino knygų čia tiek neparduota, kiek Brazdžionio...

Ta proga žvilgtterėję į buvusia laisvą Lietuvą, gal pamatytume, jog šančių ir žaliakalnio merginos ir vaikinai Piliponio kaukių žalsvame čemodane išpirkdavo dar daugiau.

Taigi, populiarumas nevisada yra vertingumo veidrodis.

Brauktukas

LEIDINYS K. JASPERO SUKAKČIAI PAMINĖTI

Ryšium su pernai atšvęsta filosofo Karl Jaspers 70-ties metų amžiaus sukaktimi eilė Vakarų Europos filosofų ir rašytojų išleido leidinį, pavadintą "Atviras horizontas". Leidinyje bendradarbiauja: Albert Camus, Aldous Huxley, Ortega y Gasset, Em. Praetorius, Alfred Weber, Gerhard Krueger, Helmut Plesner ir kt.

Albert Camus pateikia ištrauką iš savo studijos "L'Homme revolté". Ortega y Gasset duoda ištrauką iš savo nespausdintos knygos "Filoso-

10—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, MARCH 20, 1954

fijos pradžia". Alfred Weber rašo apie žmogų ir jo atsinajinimą. Šalia abstrakčios filosofijos leidiny nemaža telpa medžiagos apie K. Jasperso gyvenimą ir kūrybinį palikimą.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

• Visų rūšių apdraudos asmenims ir bizniai įstaigoms. • Finansavimas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse.
JONAS KIRVAITIS, Gen. apdraudų brokeris ir savininkas
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 So. Ashland Ave., Chicago 36 Ill. Tel.: WA 5-5671—Rez. HE 4-4033
Darbo val.: kasdien 9:30—4:30; be to, pirm. ir ketv. 6:00—9:00 vakarais.

Dirbtini Dantys

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos
— 1 valandos darbas —

State Dental Plate Laboratory

1635 W. 47th St. YARds 7-4499
944 W. 63rd. WA1brook 5-2558
639½ W. 63rd St. WE 6-2608

Dirbtini Dantys

Laisvi ar nepritaikyti?

— 1 valandos darbas —

Cleveland Dental Plate Laboratory

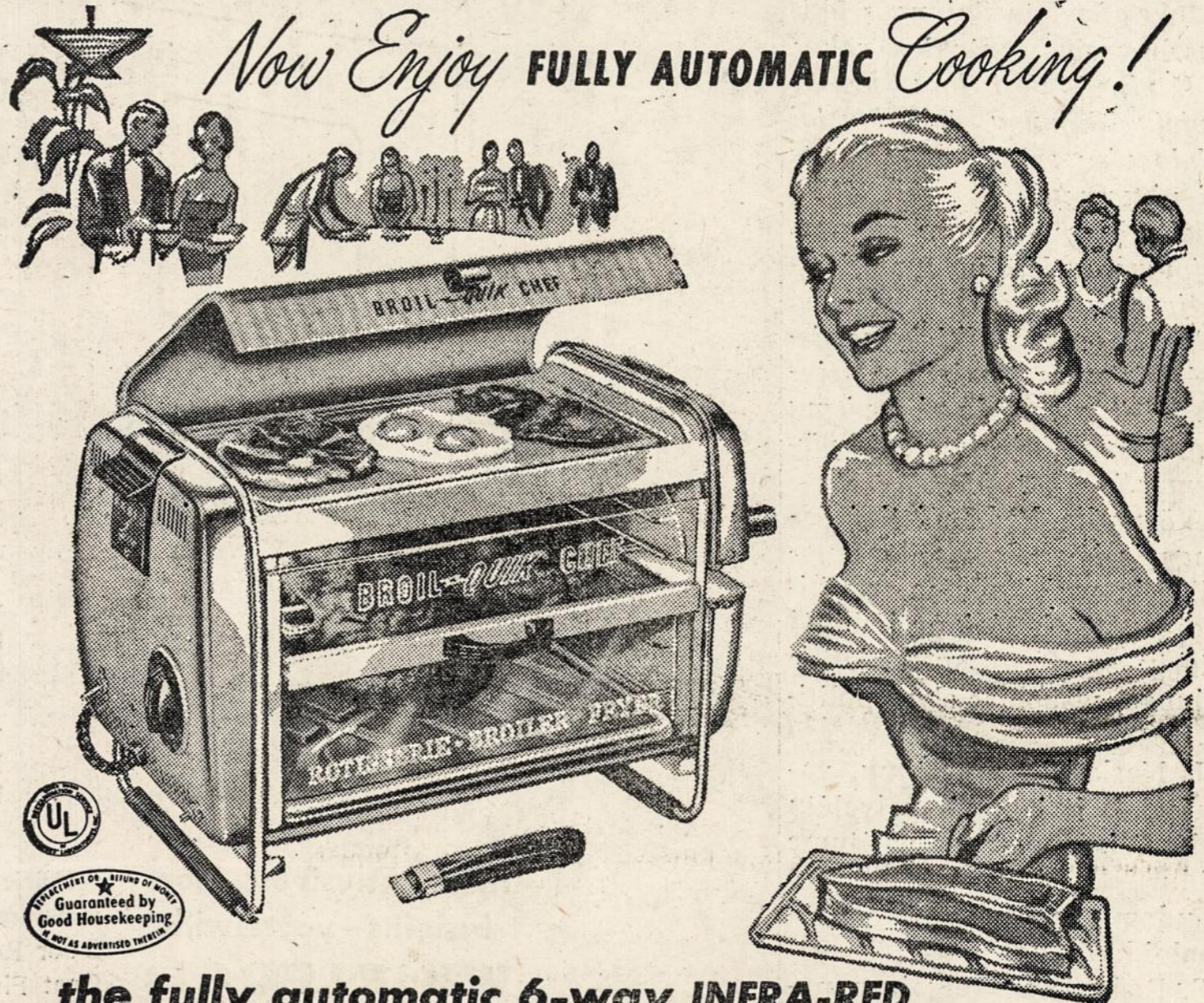
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street. AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

Dirbtini Dantys

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —

A-1 Dental Plate Laboratory

22 W. Madison, Room 223,
DE 2-6804
1587 W. Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-8708

the fully automatic 6-way INFRA-RED

BROIL-QUIK CHEF

the World's Largest Selling Rotisserie

It BARBECUES · ROASTS · TOASTS · BROILS · GRILLS · FRIES!

Cooking with the automatic BROIL-QUIK Chef is so cool, quick 'n' easy. It's almost magic the way the rotisserie turns itself, times itself... even shuts itself off! You'll get "picture" roasts, tangy barbecued chicken, exotic shish-kebab. From the spacious broiler comes sizzling steaks, chops and hamburgers in the time it takes to set the table. From the top grill, crackling ham and eggs, sausages — you name it! All this in a unit that's so compact, beautiful and efficient that more BROIL-QUIKS are sold throughout our land than any other brand. Come in for your BROIL-QUIK demonstration today!

...when you buy a **BROIL-QUIK** you buy the **BEST!**

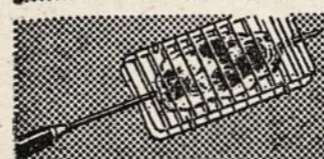
EXCLUSIVE WELL & TREE TRAY

• Channels all the delicious juices for easy pouring.

SLIDE AWAY GLASS SPATTER SHIELD

• Watch your roasts through every stage of cooking. Slide it under unit into concealed compartment when broiling.

EXTRA ROTATING GRILL SPIT

• Barbecues or rotates steaks, chops, hamburgers.

2-HEAT CONTROL that really works

• A quick searing heat for broiling — a specially controlled heat for barbecuing and roasting.

with timer (model illustrated)

Model GT \$69.95

Reduced now to \$49.95

LIMITED TIME ONLY

• Concealed electric motor • 6 broiling levels • Kool-Grip detachable tray handle • E-Z Clean tray levels • Unique infra-red element allows you to use top and bottom sections together • Full year factory guarantee, including motor.

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street

DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

"BOGDAN CHMELNICKI" OPERA

1654 m. sausio 8 d. Perejaslavly rados nutarimu Ukraina buvo įjungta į Rusijos imperijos ribas. Dabar SSSR su dideliu triukšmu ir įvairiomis apeigomis paminėjo to ukrainiečių tautai nelemto atsitikimo trijų šimtų metų sukaktuves. Joms ruošiasi jau prieš kelis metus. Mat, norėta visus įtikinti, kad prieš tris šimtus metų ukrainiečių tauta amžiams susirišo brolystės saitais su rusų tauta. Susirišo neatmezgamai.

Prieš trejus metus Ukrainos komunistų auklėtiniui, rašytojui A. Korneičiuk, ir dabartinei jo žmonai, lenkų rašytojai V. Vasilevskai, pas komunistus perbėgusiai, buvo Maskvos satrapų pavesta parašyti Bogdano Chmelnickio garbei opera. Bogdanas Chmelnickis buvo tas ukrainiečių tautos to meto veikėjas, kuris, kovodamas su Lenkijos bajorija, susidėjo su rusais. (Tenka čia prisiminti, kad kai Ukraina buvo įjungta į rusų valstybės sienas, tai rusai Ukrainoj pradėjo be atodairiniai šeiminkauti, ukrainiečius persekioti, spausiti, jų veikėjus kalėjimui dėti, tai B. Chmelnicki pirštus kramtė iš to didelio apmaudo, kad jis padarė nedovanojamą politinę klaidą vylingiems rusams patikėdamas, jog jie nesikišią į Ukrainos tautos vidaus gyvenimą ir susijungę gyvenia kaip lygūs su lygiais).

Geriams metams praslinkus, A. Korneičiuk ir V. Vasilevskai parašė operą "Bogdan Chmelnicki". Jai muziką pritaikė K. Dankevič. Kai opera pirmą kartą pasirodė Maskvos scenoje, tai ji buvo labai šalta sutikta ir kita diena kritikos išpeikta. Jai prikišo, kad ji visai nesiderina su komunistine linija, ugdanti ukrainiečių buožių nacionalizmą ir kad joj apeitas rusų tautos ano meto vaidmuo Ukrainos istorijoje. Opera tuoj buvo nuo scenos nuimta. Kaip dera pas komunistus: A. Korneičiuk ir V. Vasilevskai tuoj kaltais prisipažino ir pasižadėjo pasitaisyti.

Ir štai, po gerų poros metų darbo, A. Korneičiuk ir V. Vasilevskai naujai perdirbo operos libreto, ir opera vėl Maskvos ir Kijevo scenoje pasirodė jau toms rusų — ukrainiečių "brolystės" paminėjimo sukaktuvioms.

Dabar "Pravdoj" G. Hubov'as

operą išgyrė ir padangėsna pakėlė. Matyti, komunistų aukšto-se laktose buvo gautas iš anksto sutikimas ją parodyti scenoje.

Kas gi naujo operoj? Kodėl ji patiko rusų komunistams? Dabar operon įvesti ir rusai su savo dainomis ir šokiais, kas seniau nebuvo taip tirštai parodyta. Ukrainiečiai dainuoja ir šoka, rodydami meilę ir prisirišimą rusams. Bogdan Chmelnickio lūposna įdėta tokia dainuška:

... "Rusų tauta — ji mūsų broli! — Juk su jais mes vienos motinos vaikai.

Juk jėga vienybėj — vienybėj ir brolybėj šventoj".

Naujai perdirbtaj operoj išlaikyta pusiausvyra tarp rusų ir ukrainiečių šokių ir tautinių dainų, t. y. rusai nėra nustelbti ukrainiečių dainomis ir šokiais. Nepamiršti ir lenkai, bet jie čia parodomi daugiau pašėpiamai. Tiesa, pasistengta juos parodyti ne kaip tokius, bet jų bajorija...

Rodos, kritikoje jau pasirodė keli nesitenkinantieji balsai, kad operoj negančtinai paryškintos lenkų žiaurybės... Tikrai, tai jau sunkiau, nes dabartinės komunistų bet kurias iki šiol buvusias istorijoje žiaurybes praneša, tai, kad ir kaip buvusias žiaurybes tirštinsi, visvien jos nublunka prieš komunistų satrapų įvykdytas ir vykdomas žiaurybes.

Žiaurybėmis išpaikintus rusus komunistus jokiomis kitomis, kad ir kaip išgalvotomis, žiaurybėmis jau nepasotinsi.

Be to, kaip kam iš kritikų nepatinka, kad opera savo turiniu laikėsi arčiau istorinių faktų. Girdi, derėjo kreipti daugiau dėmesio į patį meną.

Komunistų menas turi tarnauti propagandai. Tai išvadoje galėtume sakyti, kad komunistų supratimų ir dabartinių turinių opera mažai propagandinė, t. y. mažai garbinanti rusų "šlovingąją ir didžiąją" tautą.

Tokiais tai dygliuotais ir krevai šakotais keliais menas eina komunistų vergiamuose kraštuose.

Ukrainietis ir lenkė rašytoja išprievertautai turėjo operos scenoje pagerbti tuos, kurie jų dviejų tautas dabar vergia, naikina, skurdą veisia ir verčia už tai dėkingumą reikšti. — J. VIKS

VADOVAS Į SVEIKATĄ Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga BUKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis, SLA Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsni: KAIP BUTI SVEIKU IR ILGAI GYVENTI.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisijuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS

3241 West 66th Place Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS
PROBLEMAS
DABAR YRA LAIKAS IRENGTI
SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

NOW YOU CAN OWN THE NEW

HOOVER Lark

Light Weight, Low Cost, Full Size

EASY TERMS

Easy to use! Faster cleaning!
No bag to empty!

Complete attachments
for all home cleaning!

Special KING-SIZE TRADE-IN allowance

for your old cleaner—now at

ILLINOIS FURNITURE AND
RADIO COMPANY

1570 N. Milwaukee Ave. Humboldt 9-1600

DANA

DANA

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ GINTARO GAMINIŲ.

Lietuviški audiniai, medžio ir odos išdirbiniai, meniški margučiai ir kitos prekės mūsų krautuviuje.

DANA, 1445 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

LIETUVIŠKA GĖLIŲ PREKYBA

"PEOPLES FLORIST"

Meniška atliekama visokių gėlių užsakymus:

- * VESTUVĖMS
- * VARDINĖMS
- * KRIPSTYNOMS
- * LAIDOTUVĖMS

Savininkas R. ir O. HOMKO

1850 West 47th St.

Lafayette 3-1786

PRAĖJUSI ŽIEMA IR TREMTINIAI

A. Beinarauskas (23) Seedorf b. Zeven, Gelbes Lager 49-5, Germany, vienam chicagiečiui rašo:

Šiandien ruošiausi pradėti rašyti Jums atsakymą į pirmąjį laišką, o paštininkas irgi šiandien atnešė dar kitą Jūsų laišką. Taigi dabar šaunu vienu šūviu į du zuikiu. Visų pirma dėkoju už 2 dolerius, pašto kuponus ir laikraščių siuntas. Jei pinigai medžiaginiai, tai laikraščiai dvasiniai praskaidrina liūdnam, šaltas ir nuobodžias tremties dienas. Šis paskutinis doleris atėjo ypač laiku, nes šiandien yra pirmadienis, o socialinę pašalpą (ji mokama kas dvi savaitės) gausime tik trečiadienį. Anglys pas mus parduodama antradieniais ir penktadieniais. Taigi būtų tekę laukti iki penktadienio kol būtume jų (anglių) galėję nusipirkti, nes nebeturėjome pinigų. Dabar galėsime pirktis jų rytoj. Nereikės kurenti šlapiomis malkomis, kurių irgi nedaug beturime. Pas mus anglių centneris kainuoja 4.08 DM., o už dolerį gausime lygiai 4 DM. Pridedi 8 pfenigius ir sėdi šilimoj, be rūpesčio. Mat kaip doleris kartais reikšmingas. Išėina pagal vokišką priežodį, kurs skelbia: pinigai nepadaro laimingu, bet saugiu (duoda saugumo jausmą). Taigi priimkite nuoširdžiausią mūsų padėką.

Drabužių kainos Vokietijoje nėra labai aukštos, jei už juos mokama doleriais. Kitaip dalykas atrodo, jei į tai pažiūrėsime iš čionykščių uždarbių pusės. Mūsų apylinkėje paprastas darbininkas uždirba 1.10 DM. valandai. Vidutinis kostiumas kainuoja 150—180 DM. Taigi už vidutinį kostiumą čia tenka dirbti 130—140 valandų. Amerikietis, be abejonės, geriau stovi. Dėl palankaus keičiamojo kurso Amerikos darbininkui vokiški drabužiai būtų labai pigūs, nors ir šiaip kaip man atrodo Amerikos darbininkui veik perpus mažiau tereikia dirbti už tą pačią prekę, negu Vokietijos darbininkui. Panašiai yra ir su valgomaisiais produktais. Apskaičiavimai parodo, kad amerikiečiai pinigine pašalpa tremtinius geriau sušelpia, negu siųsdami gėrybes paštu. Daiktinė pašalpa apsimoka tik Balfui, nes jam nereikia mokėti už pervežimą ir jis gėrybes gauna daug pigiau negu privatiškai žmonės. Nežiūrint to neapsimokėjimo, siuntiniai iš Amerikos Vokietijon tebėra siunčiami ir bus siunčiami. Tą daryti yra tas išskaičiavimas, kad į siuntinius dedama tokie drabužiai, kurių siuntėjai patys negali ar nenori sunaudoti. Tokie drabužiai "atperka" kitų gėrybių sudaromus "nuostolius". Antras siuntinio privalumas, išperkamas jo neūkiškumą, yra tas, kad jame daugiau širdies, negu grynose piniguose. Daiktinės siuntos labiau suartina davėją ir gavėją, negu grynai pinigai.

Oras pas mus šią žiemą visai nesimpatiškas. Nors 1946-47 me-

12—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, MARCH 20, 1954

tų žiema buvo šaltesnė ir žiauresnė, bet tuomet mes gyvenome veik miško viduryje. Malka tada buvo prieinamesnė, negu dabar. Po tos nepaprastai šaltos žiemos speigų Vokietijoje neteko matyti. Žiemos metu oras nebūdavo šiltas, bet tikrų speigų iki šios žiemos neteko patirti. Dabar vasario pabaiga, bet šaltis dar nenori apleisti savo pozicijų. Blogiausia su vaikais. Dėl šalto oro lauk išleisti ilgesniam laikui neįmanoma, o viduje jie mums ir mes jiems įgrįstame iki gyvo kaulo.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖS

SHELL BENZINAS

Atlieka visus motorų ir karoserijų darbus, parduoda visų firmų automobiliams dalis, baterijas, padangas pavieniai ir garažams.

DARBAI ATLIEKAMI KRUOPŠČIAI IR SAŽINGAI.

Darbo val.: Garažas 8:30-9:00—Benzinas 6:00-10—Sekmdieniais 9-10.

Vadovauja: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir VLADAS PAALKSNIS
Kampas 58-tos ir So. Western, Tel. RE 7-9533

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ STASYS DAPKUS

3255 SO. UNION AVENUE

Tel. CALUMET 5-1127

Prityres mechanikas, turis moderniausių įrankius, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja

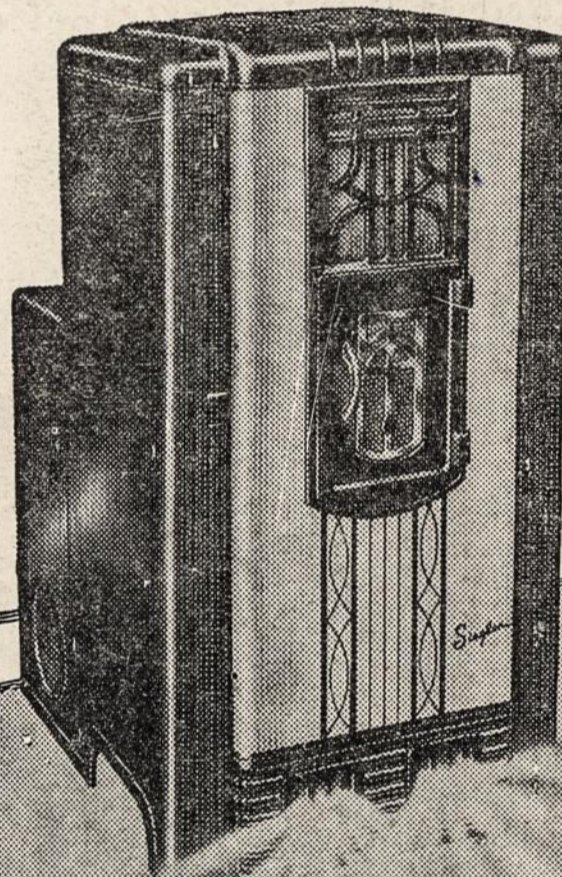

motorą, kad taupiau naudotų 3231 So. Lowe Ave., įvažiuoti reikia iš alėjos. Kas negali atvažiuoti į dirbtuvę, skambinkite telefonu susitarimui. benzina ir alyvą. Dirbtuvė yra

FURNACE HEAT

No costly pipes or registers to install or clean!

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
OIL OR GAS HEATERS

Tropical Floor Heat

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

This 'Two-in-one Heatmaker' DOES IT!

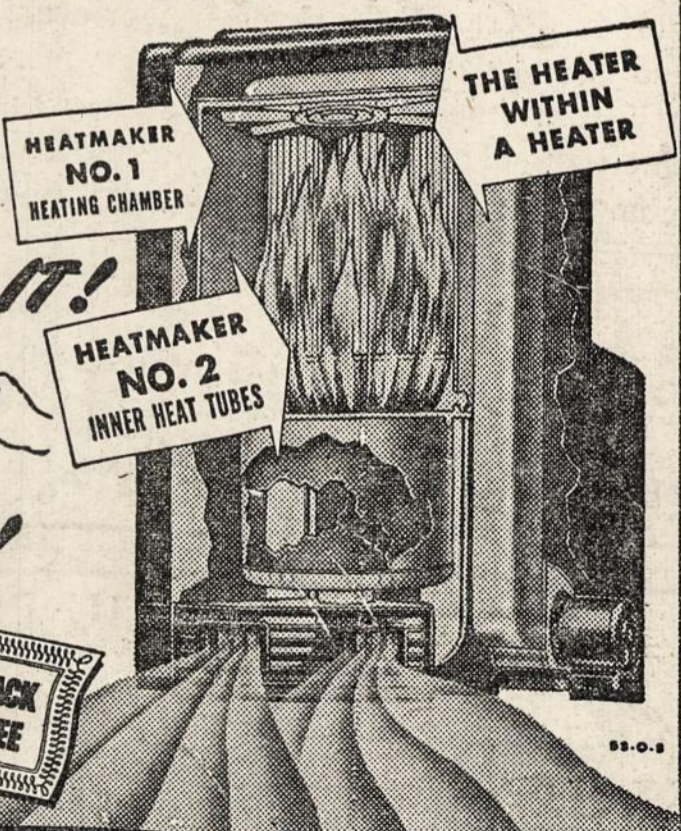
Siegler captures the *Top-o'-the-Flame* heat that's 4 Times Hotter than *Side-o'-the-Flame* heat, doesn't waste it up the flue as ordinary heaters do. This extra, patented, inner heater is built right into the heart of the hottest fire. It captures the 4 Times Hotter Heat from the burner flame and pours it out over the floors throughout your home.

This 'Match-Test' PROVES IT!

Your dealer will demonstrate. You'll see and feel how Siegler captures the 4 Times Hotter *Top-o'-the-Flame* heat and forces it over your floors throughout your home.

This GUARANTEES IT!

"If your Siegler Oil Heater doesn't deliver more and hotter heat over the floors than ANY comparable size heater on the market today, regardless of make or price, you get your money back!"

SEE YOUR NEAREST DEALER OR WRITE SIEGLER, CENTRALIA, ILL.

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st St.
HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS